**Редакцијски пречишћен текст**

# ЗАКОН

## о ветеринарству

„Службени гласник РС”, бр. 91 од 25. октобра 2005, 30 од 7. маја 2010, 93 од 28. септембра 2012, 17 од 14. марта 2019 - др. закон, 109 од 4. децембра 2025 - др. закон

## I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се заштита и унапређење здравља и добробити животиња, утврђују се заразне болести животиња и мере за спречавање појаве, откривање, спречавање ширења, сузбијања и искорењивања заразних болести животиња и болести које се са животиња могу пренети на људе, ветеринарско-санитарна контрола и услови за производњу и промет животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње, као и услови за обављање ветеринарске делатности.

Члан 2.

Заразне болести животиња, у смислу овог закона, сматрају се болести које су одређене зоосанитарним кодексом Међународне организације за заштиту здравља животиња – Office International des Epizooties (у даљем тексту: OIE).

*Брисан је ранији став 2. (види члан 1. Закона – 30/2010-120)*

Нарочито опасним заразним болестима животиња, у смислу овог закона, сматрају се болести које се могу веома брзо ширити без обзира на државне границе и које изазивају велике здравствене проблеме праћене негативним економским последицама за земљу, као и на међународну трговину животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла и хране за животиње.

Министар надлежан за послове ветеринарства (у даљем тексту: министар) прописује **листу заразних болести из става 1. овог члана и листу нарочито опасних заразних болести из става 2. овог члана***.

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) анализа ризика обухвата научну процену ризика, управљање и обавештавање о ризику ради обезбеђивања прихватљивог нивоа заштите здравља животиња и заштите здравља људи;

2) безбедност хране јесте својство хране да је здравствено-хигијенски и квалитативно исправна за исхрану људи у складу са њеном наменом;

3) безбедан производ животињског порекла јесте производ са ниским прихватљивим ризиком од микроорганизама и штетних материја које негативно утичу на здравље животиња и људи или на одржавање квалитета производа;

4) ванредне ветеринарско-санитарне мере обухватају мере за спречавање ширења, сузбијања и искорењивања заразних болести које се примењују после појаве нарочито опасних заразних болести или ширења ензоотских заразних болести;

**5) власник животиње јесте свако правно или физичко лице, односно предузетник, који има право чувања, држања, узгоја, гајења, репродукције, транспорта, коришћења и продаје животиње, који је одговоран за живот, заштиту здравља и добробит животиње;***

**5а) држалац животиње јесте правно или физичко лице, односно предузетник, који има право чувања, држања, узгоја, гајења, репродукције, транспорта, коришћења, продаје на основу писменог одобрења власника животиње и који је одговоран за живот, заштиту здравља и добробит животиње;***

6) ветеринарско-санитарна контрола обухвата мере, радње и активности које се предузимају ради директне или индиректне заштите здравља животиња или људи;

7) ветеринарски лекови јесу лекови и биолошки препарати, осим основних производа за негу животиња, који се користе ради спречавања појава и ширења, сузбијања или искорењивања болести или за лечење оболелих животиња, као и за побољшање, измену или повраћај телесне функције животиња или за постизање других циљева у вези са побољшањем здравља животиња;

8) ветеринарско јавно здравство обухвата послове из делокруга ветеринарско-санитарне контроле животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и пратећих предмета, а који су директно или индиректно у улози заштите здравља људи од зооноза и штетних материја, као и заштиту животне средине;

9) ветеринар јесте доктор ветеринарске медицине односно дипломирани ветеринар;

**10) газдинство са животињама (у даљем тексту: газдинство) јесте сваки затворени или отворени простор, фарма, објекат у коме се животиње држе, чувају, узгајају и стављају у промет, трајно или привремено;***

11) дезинфекција јесте примена начина, поступака и метода ради уништавања узрочника болести животиња, укључујући и болести које се са животиња могу пренети на људе;

12) дезинсекција јесте примена начина, поступака и метода ради уништавања штетних инсеката и крпеља;

13) дератизација јесте примена начина, поступака и метода за уништавање штетних глодара;

14) дезодорација јесте примена начина, поступака и метода за неутрализацију непријатних мириса;

15) деконтаминација јесте примена начина, поступака и метода за одстрањивање и уништавање штетних материја;

16) додаци храни за животиње јесу материје или препарати који се користе у храни за животиње ради побољшања органолептичких и квалитативних својстава хране за животиње или физиолошког стања животиња;

17) држање животиња јесте гајење и брига о животињама, осим узгоја животиња;

18) егзотичне заразне болести јесу болести животиња дефинисане у складу са препорукама OIE које нису **потврђене*** на територији **Републике Србије***;

19) ензоотске заразне болести јесу болести животиња дефинисане у складу са препорукама OIE које су присутне на територији **Републике Србије***;

20) епизоотиолошка јединица јесте подручје које обухвата територију општине или њен део;

21) епизоотиолошко подручје јесте подручје које обухвата већи број епизоотиолошких јединица;

**22) животиње јесу домаћи папкари и копитари (домаћа говеда, укључујући врсте родова Bubalus и Bison, свиње, овце, козе и домаћи копитари укључујући коње, магарце, мазге и муле), живина (гајене птице укључујући кокошке, ћурке, гуске, патке, морке, птице које се не сматрају домаћим, али се узгајају као домаће животиње, осим ратита); ратите (ној, ему, реа, моа и киви); лагоморфи (зечеви, кунићи и други глодари); дивљач (дивљи папкари, копитари или лагоморфи, други копнени сисари који се лове за исхрану људи и који се сматрају слободном дивљачи по важећим прописима, укључујући сисаре који живе на ограђеној територији у слободним условима сличним онима у којима живи слободна дивљач и дивље птице које се лове за исхрану људи); друге животиње и птице које нису живина ( животиње и птице у зоолошком врту, пси, мачке, пчеле, свилена буба, дивље животиње, гмизавци, лабораторијске и експерименталне животиње); рибе и друге водене животиње (морске или слатководне животиње, осим живих шкољки и осталих мекушаца, живих бодљокожаца, живих плашташа и живих морских пужева и свих сисара, рептила и жаба без обзира да ли су дивље или узгајане); шкољке и остали мекушци (Lamellibranchiata који се хране филтрирањем); пужеви (копнене гастроподе Helix pomatia Linne, Helix aspersa Muller, Helix lucorum и врсте из породице Achatinidae);***

23) заражено подручје јесте подручје на којем је утврђен најмање један случај заразне болести која може да се шири;

**23а) здравствена заштита животиња јесте рано откривање, надзор, заштита од појаве, сузбијање и искорењивање заразних и паразитских болести, укључујући и сузбијање зооноза, као и узгој животиња одређеног генотипа слободног од одређених болести и заштита од других преносивих и органских болести;***

**23б) здравствени статус јесте здравствено стање стада, јата, фарме, компартмента, зоне, подручја или државе у односу на одређену болест животиња, који се утврђује у складу са дефинисаним критеријумима за сваку болест понаособ;***

24) здравствено стање животиња јесте стање животиња у погледу заразних болести животиња утврђено према критеријумима које су дефинисале одговарајуће међународне организације;

**24а) заједнички ветеринарски улазни документ јесте прописани облик ветеринарског уверења за све пошиљке које подлежу службеној контроли на граници којим се потврђује да је обављен ветеринарско-санитарни преглед при уласку пошиљке на подручје Републике Србије, на коме су наведени резултати прегледа и број решења граничног ветеринарског инспектора у односу на испуњеност услова за увоз и транзит;***

25) зона јесте део територије државе са одређеним здравственим стањем животиња;

26) зооноза јесте болест која се може преносити директно или индиректно са животиња на људе и са људи на животиње;

27) искорењивање болести јесте уклањање узрочника болести у држави или у зони;

28) карантин за животиње јесте објекат у којем се држе животиње, репродуктивни материјал и јаја за приплод под условима потпуне изолације, а ради провере и утврђивања њиховог здравственог стања;

**28а) компартмент јесте један или више објеката са истим биосигурносним условима и истим условима исхране, неге и држања животиња, као и истим здравственим статусом у односу на одређене болести животиња;***

29) конфискат јесте производ животињског порекла за који је ветеринарско-санитарним прегледом утврђено да није безбедан по здравље људи и да не може да се користи за исхрану људи;

30) кућни љубимци јесу пси, домаће мачке, домаће птице, мали глодари, тераријумске, акваријумске и друге животиње, које се гаје или држе за дружење, рекреацију, заштиту или помоћ човеку;

31) међународне организације јесу OIE и друге међународне организације (FAO, WHO, WTO) у области заштите здравља животиња и људи чији је члан **Република Србија***;

32) обавештавање о ризику јесте пружање или размена информација о ризику између субјеката који процењују ризик, управљају ризиком и других субјеката на које се ризик односи;

33) обележавање и **регистрација*** животиња јесте поступак означавања животиња на трајан начин ради идентификације, регистрације и прикупљања свих података у јединствен информациони систем;

34) објекат јесте грађевинска целина или простор за узгој, држање, клање, лечење, репродукцију, излагање, одржавање такмичења, продају животиња, улов или дресуру, одлагање, прераду и уништавање **споредних производа*** животињског порекла, за производњу, складиштење и промет производа животињског порекла, хране животињског порекла и хране за животиње **производњу и***, промет ветеринарских лекова и медицинских средстава за употребу у ветерини и производњу, као и промет производа за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију;

**34а) одобрен објекат јесте објекат за који је утврђено да испуњава прописане ветеринарско-санитарне услове, односно опште и посебне услове за хигијену хране и хране за животиње и који је уписан у Регистар одобрених објеката;***

35) отпадне воде јесу воде које настају у објектима за узгој животиња, кланицама и другим објектима за обраду, прераду и сакупљање производа животињског порекла, хране животињског порекла и **споредних производа животињског порекла*** и захтевају посебну технологију одвода и пречишћавања;

**36) споредни производи животињског порекла који нису намењени за исхрану људи јесу лешеви животиња, труп, делови трупа животиња, саставни делови тела животиња, производи животињског порекла и храна животињског порекла који нису намењени и безбедни за исхрану људи, стајњак и отпад из објеката у којима се припрема храна за исхрану људи (у даљем тексту: споредни производи животињског порекла);***

37) подручје без болести јесте територија државе или њеног дела, као и територија више држава или њихових делова, без присуства одређене заразне болести за које је утврђено да су испуњени услови које прописује OIE за непостојање одређене заразне болести;

**37а) пошиљка јесу животиње, храна и производи животињског порекла, храна за животиње и споредни производи животињског порекла обухваћени истим прописаним документом који се налази на истом превозном средству, потичу из истог места порекла и намењени су истом месту крајњег одредишта;***

38) потребе домаћинства јесу производња и коришћење хране животињског порекла само за сопствене потребе;

39) пратећи предмети јесу предмети преко којих се може пренети заразна болест животиња на друге животиње или људе, укључујући, између осталог, простирке, опрему и друге предмете који прате животиње или се користе на њима;

40) период инкубације јесте период који протекне између уноса патогена у организам животиње и појаве клиничких симптома болести;

41) производи животињског порекла јесу саставни делови животињског тела у непрерађеном облику, производи који се добијају од животиња, као и јаја за приплод и репродуктивни материјал, осим хране животињског порекла;

42) производи животињског порекла намењени за употребу у пољопривреди или индустрији јесу сирова кожа, крзно, вуна, длака, чекиње, перје, папци, кости, рогови, крв, црева и др.;

43) производи животињског порекла намењени за употребу у фармацији или хирургији јесу органи, ткива, крв и друге телесне течности животиња, који се користе у припреми фармацеутских производа или хируршких средстава;

44) принудно клање животиња јесте клање без претходног ветеринарско-санитарног прегледа у случају када је живот животиње непосредно угрожен;

**45) промет животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње, ветеринарских лекова и медицинских средстава за употребу у ветерини, споредних производа животињског порекла и прерађених споредних производа животињског порекла обухвата увоз, транзит, извоз, складиштење, продају, излагање ради продаје, премештање, размену, уступање или било какав њихов пренос на трећа лица;***

46) процена ризика јесте процена вероватноће уношења, појаве и ширења заразне болести на територији **Републике Србије*** и процена могућих негативних ефеката по здравље животиња односно људи, који проистичу од организама који проузрокују болести или од присуства штетних материја;

47) ризик јесте одређени ниво вероватноће појављивања заразне болести или присуства штетних материја, који директно или индиректно у одређеном степену могу да угрозе здравље животиња или људи;

**47а) регистрован објекат јесте објекат за који није предвиђено претходно утврђивање испуњености прописаних ветеринарско-санитарних услова, односно општих и посебних услова за хигијену хране и хране за животиње и који је уписан у Регистар објеката ради његове евиденције;***

48) репродуктивни материјал јесу семе за вештачко осемењавање, јајне ћелије и оплођене јајне ћелије;

**48а) резидуа јесте остатак супстанци или њених метаболита са фармаколошким деловањем, као и других материја које могу заостати у ткивима, органима и/или производима, храни животињског порекла и храни за животиње и као такве могу бити штетне за здравље људи;***

49) санитација јесте механичко чишћење, санитарно прање, дезинфекција и дезодорација;

**49а) следљивост јесте могућност праћења животиња, производа и хране животињског порекла и хране за животиње кроз све фазе производње, прераде, дистрибуције и уништавања, укључујући и следљивост материја које су намењене за стављање у храну или се очекује да ће бити стављене у храну или храну за животиње, као и ветеринарских лекова и медицинских средстава за употребу у ветерини;***

**49б) службени узорак јесте узорак узет према прописаном поступку у току службене контроле коју врши ветеринарски инспектор или овлашћени ветеринар;***

**49в) службена контрола јесте било који поступак контроле коју спроводи надлежни орган ради потврде усаглашености и примене прописа у области ветеринарства и безбедности хране животињског порекла, производа животињског порекла, хране за животиње, споредних производа животињског порекла, лекова и медицинских средстава за употребу у ветерини и пратећих предмета;***

50) угрожено подручје јесте подручје на које се заразна болест са зараженог подручја може пренети;

51) узгој животиња јесте гајење или тов животиња ради производње производа животињског порекла и хране животињског порекла;

52) управљање ризиком јесте одређивање и спровођење мера ради смањења ризика;

53) храна за животиње јесу супстанце или хранива биљног, животињског односно минералног порекла, у природном или прерађеном облику, свежи или конзервисани, секундарни производи биосинтезе, производи индустријске прераде, органске и неорганске материје, које су појединачно или као мешавина намењене за исхрану животиња. Под храном за животиње се подразумева и вода која се употребљава за напајање односно уграђује у храну за животиње приликом њене производње;

54) храна животињског порекла јесте све оно што служи за исхрану људи у непрерађеном, обрађеном или прерађеном стању, а потиче од животиња;

55) штетне материје јесу материје или њихови метаболити који могу угрозити здравље животиња односно људи.

*Службени гласник РС, број 30/2010

### 1. Ветеринарска делатност

Члан 4.

Ветеринарска делатност, у смислу овог закона, обухвата:

1) праћење, заштиту и унапређење здравља животиња;

2) заштиту животиња од заразних и других болести;

3) откривање и дијагностиковање болести и лечење оболелих животиња;

4) спровођење мера здравствене заштите животиња;

5) заштиту људи од зооноза;

6) контролу безбедности хране животињског порекла и производа животињског порекла на месту узгоја животиња, производње и промета производа животињског порекла, хране животињског порекла и хране за животиње;

7) обележавање **и регистрацију*** животиња ради контроле кретања и обезбеђивања **следљивости*** у производњи и промету животиња, производа животињског порекла и хране животињског порекла;

8) контролу воде за напајање животиња ради обезбеђивања њене исправности;

9) контролу здравља приплодних животиња и њихове репродуктивне способности, као и спровођење мера за лечење стерилитета и вештачког осемењавања;

10) заштиту животне средине од загађења узрочницима заразних болести животиња;

11) заштиту животиња од мучења и патње, као и старање о добробити животиња;

12) контролу у производњи и промету ветеринарских лекова и медицинских средстава за употребу у ветеринарској медицини;

13) послове дезинфекције, дезинсекције, дератизације, дезодорације и деконтаминације;

14) ветеринарску едукацију и обавештавање.

*Службени гласник РС, број 30/2010

### 2. Права и дужности власника и држалаца животиња

Члан 5.

Власници и држаоци животиња имају право на:

1) здравствену заштиту животиња;

2) слободан избор ветеринара ради пружања услуга, осим за услуге утврђене Програмом мера здравствене заштите животиња;

3) информације о здравственом стању животиња на одређеној територији;

4) неометан приступ услугама у оквиру ветеринарске амбуланте, ветеринарске станице, ветеринарске клинике, јавне ветеринарске амбуланте и јавне ветеринарске станице у току 24 сата;

5) информације о свим мерама у вези са одабраним начином и трошковима лечења њихових животиња, као и о могућим последицама.

Члан 6.

Власници и држаоци животиња дужни су да:

1) се старају о здрављу и добробити животиња;

2) предузимају мере заштите здравља животиња ради спречавања појаве и ширења заразних болести животиња и зооноза;

3) обавесте ветеринара или ветеринарског инспектора у случају сумње да постоји опасност по здравље животиња **укључујући и побачај***;

4) омогуће спровођење програма мера здравствене заштите животиња;

5) обезбеде храну за животиње којом се не могу пренети или проузроковати болести;

6) изврше регистрацију газдинства**;***

**7) обележе и региструју животиње, у складу са овим законом;***

**8) воде регистар животиња на газдинству и евиденцију о куповини и продаји животиња, њиховом премештању и промету ради праћења њиховог кретања;***

**9) пријаве промену локације, као и промену бројног стања животиња Централној бази ради пријаве односно одјаве животиња, у складу са овим законом;***

10) чувају прописану документацију, у складу са овим законом;

**11) чувају копије рецепата ветеринарских лекова годину дана, а потврде о вакцинацији животиња две године.***

*12) Брисана је (види члан 4. Закона – 30/2010-120)*

*Службени гласник РС, број 30/2010

### 3. Међународне обавезе

Члан 7.

Међународне обавезе у погледу спречавања ширења и сузбијања заразне болести животиња и болести које се могу пренети са животиња на људе у међународном промету животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње, **споредних производа животињског порекла и прерађених производа*** и пратећих предмета, извршавају се у складу са препорукама OIE, споразумом о примени санитарних и фитосанитарних мера **Светске трговинске организације (WTO)***, међународним конвенцијама и другим међународним споразумима.

*Службени гласник РС, број 30/2010

## II. СУБЈЕКТИ У ВЕТЕРИНАРСКОЈ ДЕЛАТНОСТИ И ЊИХОВИ ОРГАНИЗАЦИОНИ ОБЛИЦИ

### 1. Врсте и правни положај субјеката у ветеринарској делатности

Члан 8.

Ветеринарском делатношћу може да се бави правно лице **и предузетник који*** је регистровано у Регистар привредних субјеката и **који је уписан*** у Регистар правних лица **и предузетника*** за обављање ветеринарске делатности (у даљем тексту: Регистар) који води Министарство.

Правно лице **и предузетник*** из става 1. овог члана оснива се као:

1) ветеринарска амбуланта;

2) ветеринарска станица;

3) ветеринарска клиника;

4) ветеринарска апотека;

5) центар за репродукцију животиња и вештачко осемењавање**;***

**5а) центар за складиштење и дистрибуцију семена за вештачко осемењавање;***

6) лабораторија

(у даљем тексту: ветеринарске организације) и послују по прописима о привредним друштвима.

Правно лице **и предузетник*** из става 1. овог члана уписује се у Регистар привредних субјеката у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

Правно лице **и предузетник*** из става 1. овог члана уписује се у Регистар ако испуњава услове у погледу стручног кадра, просторија (објекат), техничких услова и одговарајуће опреме.

Правно лице из става 1. овог члана услов у погледу стручног кадра испуњава ако има запосленог ветеринара са лиценцом за обављање ветеринарске делатности.

**Правно лице и предузетник из става 1. овог члана мора да има у сталном радном односу ветеринара са лиценцом за обављање ветеринарске делатности, као одговорно лице.***

Министар ближе прописује услове у погледу објеката, опреме и средстава за рад, као и услове у погледу стручног кадра из **ст. 4, 5. и 6. овог члана***.

Министар утврђује испуњеност услова из **ст. 4, 5. и 6. овог члана***.

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 9.

Поједине послове из оквира ветеринарске делатности могу да обављају ветеринарски специјалистички завод, ветеринарски институт, Национална референтна лабораторија за нарочито опасне заразне болести са листе OIE и високошколске установе и високошколске јединице, које се баве образовањем ветеринара, у складу са овим законом.

Субјекти из става 1. овог члана послују по прописима о јавним службама.

Члан 10.

Правно лице које се бави узгојом стоке и сточарском производњом може за потребе сопственог сточарства **на фармама у сопственом власништву*** да оснује ветеринарску службу као ветеринарску станицу (у даљем тексту: ветеринарска служба) са статусом правног лица.

Ветеринарска служба може да обавља послове здравствене заштите животиња и послове на спровођењу Програма мера здравствене заштите животиња за потребе сопственог сточарства **на фармама у сопственом власништву на истом епизоотиолошком подручју*** ако испуњава услове из члана 17. овог закона.

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Брисани су чл. 11. до 14. (види члан 8. Закона – 30/2010-120)*

Члан 15.

На целом епизоотиолошком подручју **Републике Србије*** мора се обезбедити здравствена заштита животиња.

Ако на појединим подручјима **Републике Србије*** не постоји организована здравствена заштита животиња Влада оснива јавну ветеринарску станицу односно јавну ветеринарску амбуланту као јавну службу која послује по прописима о јавним службама.

Одредбе чл. 16. и 17. овог закона којима се прописују услови за оснивање и рад ветеринарске амбуланте и ветеринарске станице примењују се и на јавну ветеринарску станицу односно јавну ветеринарску амбуланту.

Акт о оснивању јавне ветеринарске станице односно јавне ветеринарске амбуланте садржи нарочито, одредбе о подручју на којем ће се обављати здравствена заштита животиња, средствима за оснивање и средствима за рад.

На статут јавне ветеринарске станице односно јавне ветеринарске амбуланте сагласност даје Министарство.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**2. Ветеринарске организације**

*1) Ветеринарска амбуланта*

Члан 16.

Ветеринарска амбуланта:

1) прати здравствено стање животиња и спроводи мере профилаксе, дијагностике и терапије у циљу заштите здравља и добробити животиња;

2) врши хируршке, породиљске и друге ветеринарске интервенције на животињама;

3) врши лабораторијска, рендгенолошка и друга специјалистичка испитивања;

4) спроводи вештачко осемењавање, спречавање и сузбијање стерилитета, повећање плодности, кастрацију и др;

5) издаје прописану документацију и о томе води евиденцију;

6) обавља вакцинацију паса и мачака против беснила;

7) издаје уверења о здравственом стању кућних љубимаца које ординира;

8) организује, спроводи и контролише обележавање животиња и води регистар обележених животиња;

9) врши трихинелоскопски преглед;

10) спроводи Програм мера здравствене заштите животиња ако у одређеној епизоотиолошкој јединици није организована ветеринарска станица;

11) спроводи дезинфекцију, дезинсекцију, дератизацију и дезодорацију објеката и возила;

12) врши и друге послове за које је регистрована, у складу са овим законом.

Ветеринарска амбуланта може да организује, спроводи и контролише обележавање животиња и води регистар обележених животиња, као и да спроводи Програм мера здравствене заштите животиња у епизоотиолошкој јединици у којој није организована ветеринарска станица на основу овлашћења министра.

Ветеринарска амбуланта послове из става 1. овог члана може да обавља ако има:

1) у сталном радном односу запосленог најмање једног ветеринара са лиценцом;

2) одговарајуће објекте, просторије, опрему и уређаје.

**Ветеринарска амбуланта послове из става 1. овог члана може да обавља и у издвојеном пословном простору ако издвојен пословни простор испуњава услове у погледу објекта, просторије, опреме, уређаја и ако има у сталном радном односу запосленог најмање једног ветеринара са лиценцом у издвојеном пословном простору.***

**Ветеринарска амбуланта може да обавља послове ветеринарске апотеке ако испуњава услове из члана 19. овог закона.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*2) Ветеринарска станица*

Члан 17.

Ветеринарска станица, поред послова које у складу са овим законом обавља ветеринарска амбуланта, може и да:

1) спроводи мере здравствене заштите животиња утврђене Програмом мера здравствене заштите животиња;

2) врши промет на мало ветеринарских лекова и медицинских средстава за употребу у ветерини, изузев **проинекционих лекова*** серума, вакцина и дијагностичких средстава који се користе по Програму мера здравствене заштите животиња, ако има регистровану ветеринарску апотеку;

3) врши промет на мало хране за животиње;

4) врши промет на мало средстава за дезинфекцију, дезинсекцију, дератизацију и дезодорацију, као и средстава за негу животиња;

5) спроводи ветеринарско-санитарне мере у карантину у унутрашњем промету и увозу;

6) врши матичење животиња;

7) врши и друге послове за које је регистрована, у складу са овим законом.

Ветеринарска станица може да спроводи ветеринарско-санитарне мере у карантину у унутрашњем промету и увозу, као и да организује, спроводи и контролише обележавање животиња и води регистар обележених животиња, на основу овлашћења министра.

Ветеринарска станица делатност односно послове из става 1. овог члана може да обавља ако има:

1) у сталном радном односу запослено најмање три дипломирана ветеринара са лиценцом;

2) у сталном радном односу најмање једног дипломираног инжењера пољопривреде сточарског смера ако се бави пословима матичења животиња;

3) одговарајуће објекте, просторије, опрему и уређаје.

Ветеринарска станица може да обавља и послове ветеринарске апотеке ако испуњава услове из члана 19. овог закона.

**Ветеринарска станица послове из става 1. овог члана може да обавља и у издвојеном пословном простору ако издвојен пословни простор испуњава услове у погледу објекта, просторије, опреме, уређаја и ако има у сталном радном односу запосленог најмање једног ветеринара са лиценцом у издвојеном пословном простору.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*3) Ветеринарска клиника*

Члан 18.

Ветеринарска клиника, поред послова које у складу са овим законом обавља ветеринарска амбуланта и ветеринарска станица, може да обавља и стационарно лечење и негу болесних и повређених животиња.

Ветеринарска клиника послове из става 1. овог члана може да обавља ако има:

1) у сталном радном односу запослено најмање четири дипломирана ветеринара са лиценцом;

2) одговарајуће објекте, просторије, опрему и уређаје.

**Ветеринарска клиника послове из става 1. овог члана може да обавља и у издвојеном пословном простору ако издвојен пословни простор испуњава услове у погледу објекта, просторије, опреме, уређаја и ако има у сталном радном односу запосленог најмање једног ветеринара са лиценцом у издвојеном пословном простору.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*4) Ветеринарска апотека*

Члан 19.

Ветеринарска апотека се оснива ради промета на мало ветеринарским лековима и медицинским средствима за употребу у ветерини, средствима за негу и заштиту животиња, као и хране за животиње.

Ветеринарска апотека не може да врши промет проинекционих ветеринарских лекова, **лекова за интрамамарну употребу, интраутерину употребу*** серума, вакцина и дијагностичких средстава.

Одређене ветеринарске лекове ветеринарска апотека може издавати само на основу рецепта издатог од стране ветеринара са лиценцом.

Министар ближе прописује услове за издавање ветеринарских лекова на рецепт и листу лекова који се издају на рецепт.

Ветеринарска апотека може да обавља послове из става 1. овог члана ако има:

1) у сталном радном односу запосленог најмање једног дипломираног ветеринара са лиценцом или дипломираног фармацеута;

2) одговарајуће објекте, просторије и опрему.

**Ветеринарска апотека послове из става 1. овог члана може да обавља и у издвојеном пословном простору ако издвојен пословни простор испуњава услове у погледу објекта, просторије, опреме, уређаја и ако има у сталном радном односу запосленог најмање једног ветеринара са лиценцом или дипломираног фармацеута у издвојеном пословном простору.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*5) Центар за репродукцију животиња и вештачко осемењавање*

Члан 20.

Центар за репродукцију животиња и вештачко осемењавање (у даљем тексту: Центар за репродукцију животиња) обавља:

1) производњу односно промет семена за вештачко осемењавање животиња, јајних ћелија и оплођених јајних ћелија;

2) контролу здравственог стања приплодних животиња и њихове способности за размножавање током добијања, обраде и складиштења семена за вештачко осемењавање, јајних ћелија и оплођених јајних ћелија;

3) праћење и спровођење мера за повећање плодности животиња и учествује у истраживањима у области репродукције животиња;

4) пружање стручне помоћи у спровођењу вештачког осемењавања (чување и употреба репродуктивног материјала) и помаже у сузбијању неплодности;

5) друге послове за које је регистрован, у складу са овим законом.

Послове из става 1. овог члана Центар за репродукцију животиња може да обавља ако има:

**2) у сталном радном односу запосленог ветеринара са лиценцом, који је специјалиста за послове репродукције животиња;***

2) одговарајуће објекте, просторије, опрему и средства за добијање, обраду и промет семена за вештачко осемењавање, јајних ћелија и оплођених јајних ћелија.

*НАПОМЕНА ИЗДАВАЧА: члан 13. Закона о изменама и допунама Закона о ветеринарству (30/2010-120) гласи: „У члану 20. став 2. тачка 1) мења се и гласи: „2) у сталном радном односу запосленог ветеринара са лиценцом, који је специјалиста за послове репродукције животиња;".*

*Службени гласник РС, број 30/2010

***5а) Центар за складиштење и дистрибуцију семена за вештачко осемењавање****

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Члан 20а***

**Центар за складиштење и дистрибуцију семена за вештачко осемењавање обавља:***

**1) складиштење, односно промет семена за вештачко осемењавање животиња, у складу са одгајивачким циљем и одгајивачким програмом;***

**2) контролу складиштења и руковања, као и услова дистрибуције и испоруке семена за вештачко осемењавање;***

**3) праћење и вођење евиденције о пријему и испоруци семена за вештачко осемењавање;***

**4) друге послове за које је регистрован, у складу са овим законом.***

**Послове из става 1. овог члана Центар за складиштење и дистрибуцију семена за вештачко осемењавање може да обавља ако има:***

**1) у сталном радном односу запосленог једног дипломираног ветеринара са лиценцом;***

**2) одговарајуће објекте, просторије, опрему и средства за чување и промет семена за вештачко осемењавање.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*6) Лабораторија*

Члан 21.

**Лабораторија обавља:***

**1) дијагностичка испитивања (бактериолошка, серолошка, вирусолошка, паразитолошка, хемијска, биохемијска, физичка, патолошка и радиолошка);***

**2) дијагностичка испитивања производа животињског порекла и безбедности хране животињског порекла;***

**3) дијагностичка испитивања хране за животиње и воде;***

**4) друге послове за које је регистрована у Регистру привредних субјеката.***

**Послове из става 1. овог члана лабораторија може да обавља ако је акредитована у складу са важећим стандардима.***

**Лабораторија која врши службену контролу у области безбедности хране животињског порекла и хране за животиње, производа животињског порекла и здравствене заштите животиња мора да испуњава услове у погледу техничке опремљености, кадровске оспособљености и која је акредитована од стране надлежног акредитационог тела Републике Србије у складу са српским, европским и међународним стандардима и мора да буде овлашћена.***

**Министар решењем утврђује испуњеност услова за обављање послова службене контроле из става 3. овог члана.***

**Решење министра из става 4. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.***

**Министар ближе прописује услове које треба да испуни лабораторија из става 3. овог члана.***

**У случају да лабораторија не извршава послове за које је овлашћена министар решењем може да одузме дато овлашћење.***

**Решење министра из става 7. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.***

**Списак овлашћених лабораторија из става 3. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије".***

*Службени гласник РС, број 30/2010

III. РЕГИСТАР

**1. Упис у Регистар**

Члан 22.

Упис у Регистар врши се на основу захтева који правно лице **и предузетник*** подноси Министарству и решења министра о испуњености услова за обављање ветеринарске делатности.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**2. Садржина и начин вођења Регистра**

Члан 23.

Подаци из Регистра су јавни.

Министар ближе прописује садржину и начин вођења Регистра.

3. Брисање из Регистра

Члан 24.

Правно лице **односно предузетник*** се брише из Регистра ако донесе одлуку о престанку обављања ветеринарске делатности или ако престане да испуњава утврђене услове за обављање ветеринарске делатности.

*Службени гласник РС, број 30/2010

IV. ДРУГИ ОБЛИЦИ ОРГАНИЗАЦИЈА У ВЕТЕРИНАРСКОЈ ДЕЛАТНОСТИ

**1. Ветеринарско-специјалистички завод**

Члан 25.

Ветеринарско-специјалистички завод:

1) **учествује и пружа стручну помоћ*** у области систематског праћења и дијагностике болести и доприноси спречавању појаве, откривању, спречавању ширења, сузбијању и искорењивању болести;

2) врши лабораторијску (бактериолошку, серолошку, вирусолошку, паразитолошку, хемијску, биохемијску, патолошку и радиолошку) теренску и клиничку дијагностику;

3) врши лабораторијско испитивање безбедности хране животињског порекла;

4) врши лабораторијско испитивање хране за животиње;

*5) брисана је (види члан 18. Закона – 30/2010-120)*

6) учествује у програмима едукације и оспособљавања власника и држалаца животиња у области заштите здравља и добробити животиња;

7) пружа стручну помоћ у спровођењу вештачког осемењавања и сузбијања неплодности животиња;

8) врши испитивање семена за вештачко осемењавање животиња, јајних ћелија и оплођених јајних ћелија;

9) врши и друге послове за које је регистрован у Регистру привредних субјеката.

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Услови за обављање послова ветеринарско-специјалистичког завода*

Члан 26.

Ветеринарско-специјалистички завод послове из члана 25. овог закона може да обавља ако има:

1) у сталном радном односу запослено најмање пет дипломираних ветеринара са лиценцом специјалиста из следећих области: епизоотиологије, патолошке морфологије, микробиологије са имунологијом, репродукције

животиња и хигијене хране животињског порекла;

2) одговарајуће објекте, просторије, опрему и уређаје.

Доктори наука ветеринарске медицине или магистри могу да се баве специјалистичким пословима у областима из става 1. тачка 1) овог члана ако им је главни изборни предмет на постдипломским студијама, академским дипломским и докторским студијама био из одговарајуће области специјализације.

Министар ближе прописује услове у погледу објеката, просторија, опреме и уређаја из става 1. овог члана.

Министар утврђује испуњеност услова из става 1. овог члана.

Лабораторија ветеринарско-специјалистичког завода мора да буде акредитована од организације надлежне за акредитацију.

### 2. Ветеринарски институт

Члан 27.

Ветеринарски институт поред послова које у складу са овим законом обавља ветеринарско-специјалистички завод може да обавља и:

1) клиничко испитивање ветеринарских лекова и медицинских средстава, средстава за дезинфекцију, дезинсекцију, дератизацију и дезодорацију, као и контролу и праћење ефикасности и штетности ветеринарских лекова и средстава за дезинфекцију, дезинсекцију, дератизацију и дезодорацију;

2) прати и спроводи мере за повећање плодности животиња и учествује у истраживањима у области репродукције животиња;

3) испитује и прати остатке штетних материја код животиња, производа животињског порекла и хране за животиње;

4) друге послове за које је регистрован у Регистру привредних субјеката.

*Услови за обављање послова ветеринарског института*

Члан 28.

Ветеринарски институт послове из члана 27. овог закона може да обавља ако има:

1) у сталном радном односу запослено најмање десет доктора наука;

2) у сталном радном односу запослено најмање пет дипломираних ветеринара са лиценцом специјалиста из следећих области: епизоотиологије, патолошке морфологије, микробиологије са имунологијом, репродукције животиња и хигијене хране животињског порекла;

3) одговарајуће објекте, просторије, опрему и уређаје.

Доктори наука ветеринарске медицине или магистри ветеринарске медицине могу да се баве специјалистичким пословима у областима из става 1. тачка 2) овог члана ако им је главни изборни предмет на постдипломским студијама, академским дипломским и докторским студијама био из одговарајуће области специјализације.

Министар ближе прописује услове у погледу објеката, просторија, опреме и уређаја из става 1. овог члана.

Министар утврђује испуњеност услова из става 1. овог члана.

Лабораторија ветеринарског института мора да буде акредитована од организације надлежне за акредитацију.

### 3. Дирекција за националну референтну лабораторију*

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Члан 29.*

*Престао је да важи (види члан 43. Закона - 17/2019-10)*

### За Референтна лабораторија*

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Члан 29а***

**Референтна лабораторија обавља:***

**1) супералализе узорака и потврдна дијагностичка испитивања (бактериолошка, серолошка, вирусолошка, паразитолошка, хемијска, биохемијска, физичка, патолошка и радиолошка) у области дијагностике заразних болести животиња, лабораторијских испитивања хране за животиње, воде за напајање животиња и безбедности хране;***

**2) проверу резултата испитивања, примењених тестова и метода у области дијагностике заразних болести животиња, лабораторијских испитивања хране за животиње, воде за напајање животиња и безбедности хране и мониторинга;***

**3) чување референтних серума и стандардних реагенаса, изолата микроорганизама;***

**4) припрему, одржавање и дистрибуцију референтног материјала;***

**5) увођење нових дијагностичких метода;***

**6) тестирање и проверу квалитета вакцина и дијагностичких средстава и реагенаса;***

**7) организује међулабораторијска упоредна тестирања лабораторија на националном нивоу, обрађује добијене резултате међулабораторијских упоредних испитивања, саставља извештаје, даје препоруке и организује обуке и тренинге у области дијагностике;***

**8) учествује у међународно организованим међулабораторијским упоредним испитивањима;***

**9) сарађује са националним референтним лабораторијама других земаља;***

**10) стара се и организује успостављање јединствених критеријума и метода испитивања у овлашћеним лабораторијама;***

**11) доставља информације добијене од националних лабораторија других земаља Министарству и овлашћеним лабораторијама;***

**12) обезбеђује стручну и техничку помоћ Министарству за примену координисаних планова контроле;***

**13) обавља имплементацију, односно развијање метода тестирања у складу са међународним стандардима;***

**14) обучава особље у овлашћеним лабораторијама;***

**15) припрема националне водиче за узорковање и руковање узорцима;***

**16) обавља и друге послове за које је регистрована у Регистру привредних субјеката.***

**Министар одређује једну или више националних референтних лабораторија за испитивања у складу са овим законом и међународним договорима, споразумима и конвенцијама, као и врсте испитивања.***

**Министар може да овласти једну од организација из чл. 21, 25. или 27. овог закона, као референтну лабораторију за једну или више врста испитивања.***

**Послове из става 1. овог члана референтна лабораторија може да обавља ако је акредитована у складу са важећим стандардима.***

**Ако у Републици Србији не постоји референтна лабораторија која испуњава прописане услове, министар може за поједина испитивања, као референтну лабораторију да одреди лабораторију са територије друге државе за тражена испитивања.***

**Списак референтних и лабораторија из ст. 2. и 6. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије".***

*Службени гласник РС, број 30/2010

### 4. Високошколске установе и високошколске јединице, које се баве образовањем ветеринара

Члан 30.

У области ветеринарске делатности, а ради потребе образовања студената, високошколске установе и високошколске јединице, које се баве образовањем ветеринара, обављају:

1) лечење оболелих животиња, оперативне и друге ветеринарско-медицинске интервенције на животињама у оквиру клиника;

2) обдукцију и патохистолошки преглед животиња, органа и ткива;

3) ветеринарско-медицинска вештачења, експертизе и мишљења;

4) лабораторијске анализе.

За обављање послова из става 1. тач. 2), 3) и 4) Министарство може да закључи уговор са високошколским установама и високошколским јединицама, које се баве образовањем ветеринара.

Лабораторије високошколских установа и високошколских јединица, које се баве образовањем ветеринара, морају да буду акредитоване од организације надлежне за акредитацију.

## V. ВЕТЕРИНАРСКИ РАДНИЦИ

### 1. Приправнички стаж и стручни испит ветеринарских радника

Члан 31.

Ветеринарски радници су:

1) ветеринари;

2) ветеринарски техничари.

Ветеринар који има завршен VII степен стручне спреме и положен стручни испит може да обавља све стручне послове ветеринарске делатности.

Ветеринарски техничар који има завршен IV степен стручне спреме и положен стручни испит помаже ветеринарима у обављању ветеринарске делатности и под њиховим надзором обавља послове које му они одреде.

Ветеринарски техничари не могу изводити хируршке захвате, постављати дијагнозу, прописивати начин лечења и самостално располагати лековима.

Ветеринарски техничари у посебним околностима, уз сагласност и под надзором ветеринара могу да обављају одређене хируршке захвате (кастрација прасади).

Члан 32.

Забрањено је обављање ветеринарске делатности од стране лица која се, у смислу овог закона, не сматрају ветеринарским радницима.

Члан 33.

Ветеринари и ветеринарски техничари не могу самостално обављати послове ветеринарске делатности док не обаве приправнички стаж и положе стручни испит.

Приправнички стаж за ветеринаре траје годину дана, а за ветеринарске техничаре шест месеци.

Ветеринари и ветеринарски техничари по завршеном приправничком стажу, док не положе стручни испит, а најдуже годину дана, могу обављати одређене послове ветеринарске делатности под непосредним надзором ветеринара.

Члан 34.

По истеку приправничког стажа ветеринари и ветеринарски техничари дужни су да положе стручни испит у року од једне године.

Стручни испит ветеринари и ветеринарски техничари полажу пред испитном комисијом коју образује министар.

Организовање и обављање полагања стручног испита из става 1. овог члана обавља Министарство.

Члан 35.

Министар прописује програм, организацију полагања стручног испита, састав и рад испитне комисије, садржај стручног испита, образац записника о полагању стручних испита, образац уверења о положеном стручном испиту и начин полагања стручног испита.

### 2. Непрекидно вршење ветеринарских послова

Члан 36.

У хитним и другим неодложним потребама пружања ветеринарске помоћи и услуга односно ради обезбеђивања непрекидног пружања здравствене заштите и неге животиња, субјекти који обављају ветеринарску делатност дужни су да обезбеде радно време запослених дуже од пуног радног времена (дежурство, приправност) односно прековремени рад.

## VI. ВЕТЕРИНАРСКА КОМОРА

### 1. Оснивање

Члан 37.

Ради заштите и унапређења стручности, очувања професионалне етике, подизања нивоа здравствене заштите животиња, као и заштите професионалних интереса доктора ветеринарске медицине односно дипломираних ветеринара, као и ради остваривања других циљева оснива се Ветеринарска комора (у даљем тексту: Комора), као професионална организација, са правима и обавезама утврђеним овим законом и статутом Коморе.

Комора има својство правног лица.

Чланство у Комори обавезно је за лица из става 1. овог члана.

### 2. Послови Коморе

Члан 38.

Комора обавља следеће послове:

1) доноси Кодекс етике ветеринарске струке и обезбеђује његову примену;

2) у складу са Кодексом из тачке 1) овог члана, стара се о угледу професије, дисциплини при обављању ветеринарске делатности и предузима одговарајуће мере у случају непридржавања етичких норми;

3) издаје, продужава, привремено или трајно одузима лиценце ветеринарима и о томе води евиденцију;

4) води евиденцију чланова Коморе;

5) израђује критеријуме и спроводи поступак обнављања лиценце;

6) пружа информације из евиденције ветеринарских организација;

7) организује и учествује у организовању стручних скупова;

8) предлаже цене ветеринарских услуга;

9) предлаже и по потреби даје мишљење о плановима и програмима средњошколског образовања, основних и специјалистичких студија у области ветеринарства и даје мишљење о потребама за ветеринарским кадровима;

10) учествује у припреми прописа из области ветеринарства;

11) оснива и сазива Етички комитет који разматра и одлучује о повредама Кодекса етике ветеринарске струке и води дисциплински поступак против ветеринара са лиценцом у складу са одредбама статута;

12) обавља и друге послове предвиђене статутом Коморе.

Организација и начин обављања послова из става 1. овог члана ближе се уређује статутом и општим актима Коморе.

На статут и опште акте Коморе сагласност даје Министарство.

### 3. Органи Коморе

Члан 39.

Органи Коморе су: скупштина, управни одбор, надзорни одбор и председник.

Управни одбор чине председник, потпредседник, један представник Министарства, један представник јавне ветеринарске службе и три представника ветеринарске организације.

Број, састав, делокруг и начин избора органа из става 1. овог члана утврђују се статутом Коморе.

### 4. Статут Коморе

Члан 40.

Комора доноси статут.

Статутом Коморе ближе се уређују:

1) делокруг Коморе;

2) органи Коморе и њихов делокруг рада;

3) начин одређивања висине чланарине и финансирања рада Коморе;

4) друга питања из надлежности Коморе.

### 5. Средства за рад Коморе

Члан 41.

Комора стиче средства за рад од чланарине, накнаде за издавање лиценци, донација, спонзорства, поклона и других извора, у складу са законом.

Комора утврђује висину чланарине и накнаде за издавање лиценце из става 1. овог члана уз сагласност министра.

Надзор над законитошћу рада Коморе врши Министарство.

### 6. Лиценца

Члан 42.

Лиценцу за обављање ветеринарске делатности може да стекне лице са завршеним студијама ветеринарске медицине, положеним стручним испитом и са стручним резултатима у обављању послова ветеринарске делатности, као и препоруком два члана Коморе.

*Период за који се издаје лиценца*

Члан 43.

Лиценца се издаје за период од пет година.

Трошкове издавања лиценце из става 1. овог члана сноси подносилац захтева за издавање лиценце.

*Издавање, продужавање или одузимање лиценце*

Члан 44.

Начин издавања, продужавања или одузимање лиценце привремено, односно трајно, Регистар лиценци, евиденције, као и органи Коморе који одлучују о издавању, продужавању и одузимању лиценце ближе се уређују статутом Коморе.

*Привремено и трајно одузимање лиценце*

Члан 45.

Издату лиценцу Комора може решењем привремено одузети за период који одговара тежини прекршаја, а најдуже девет месеци ако Етички комитет утврди повреду Кодекса етике ветеринарске струке.

Издату лиценцу Комора може решењем трајно одузети и брисати лице из евиденције ветеринара ако је том лицу лиценца претходно два пута привремено одузета у складу са одредбом става 1. овог члана.

Против решења из члана 43. став 1. овог закона и решења из ст. 1. и 2. овог члана може се изјавити жалба министру.

## VII. ЗООХИГИЈЕНСКА СЛУЖБА

Члан 46.

Локална самоуправа дужна је да на својој територији организује зоохигијенску службу која обавља следеће послове:

1) хвата и збрињава напуштене животиње у прихватилишта за животиње;

2) нешкодљиво уклања лешеве животиња са јавних површина и објеката за узгој, држање, дресуру, излагање, одржавање такмичења или промет животиња;

3) транспорт или организовање транспорта лешева животиња са јавних површина и објеката из тачке 2) овог члана до објекта за сакупљање, прераду или уништавање отпада животињског порекла на начин који не представља ризик по друге животиње, људе или животну средину.

**Локална самоуправа је дужна да за послове из става 1. тачка 2) овог члана има изграђен објекат за сакупљање лешева животиња.***

**У објекту из става 2. овог члана локална самоуправа може сакупљати и друге споредне производе животињског порекла.***

**Локална самоуправа која није организовала зоохигијенску службу дужна је да до њеног организовања обезбеди финансирање уклањања лешева.***

Када је животиња угинула под околностима које се не сматрају уобичајеним, леш животиње може бити уклоњен само по налогу ветеринарског инспектора.

*Службени гласник РС, број 30/2010

## VIII. САВЕТ ЗА ВЕТЕРИНАРСТВО

Члан 47.

Ради разматрања стручних питања у области обављања ветеринарске делатности министар оснива Савет за ветеринарство (у даљем тексту: Савет) који даје стручна мишљења министру о свим питањима везаним за заштиту и унапређење здравља и добробити животиња и јавног ветеринарског здравства.

### Послови Савета

Члан 48.

Савет даје стручна мишљења у вези са:

1) проценом анализе ризика уношења, појаве и ширења заразних болести и процена могућих негативних ефеката по здравље животиња и људи;

2) Дугорочном стратегијом здравствене заштите животиња;

3) Програмом мера здравствене заштите животиња;

4) предложеном листом нарочито опасних заразних болести животиња;

5) посебним плановима и програмима за спречавање појаве, ширења, сузбијања и искорењивања нарочито опасних заразних болести, ензоотских и егзотичних болести;

6) ветеринарско-санитарним мерама које треба донети или изменити ради унапређења ветеринарског јавног здравства;

7) обављањем других неопходних задатака у вези са заштитом и унапређењем здравља и добробити животиња.

## IX. ЗАШТИТА ЗДРАВЉА ЖИВОТИЊА И ЉУДИ ОД БОЛЕСТИ КОЈЕ СЕ МОГУ ПРЕНЕТИ СА ЖИВОТИЊА НА ЉУДЕ

### 1. Мере за спречавање појаве заразних болести животиња

Члан 49.

Ради заштите здравља животиња и људи од болести које се могу пренети са животиња на људе, као и ради унапређења послова здравствене заштите животиња доносе се плански документи.

Плански документи из става 1. овог члана јесу:

1) Дугорочна стратегија здравствене заштите животиња;

2) Програм мера здравствене заштите животиња;

3) посебни програми здравствене заштите животиња**;***

**4) кризни планови.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Дугорочна стратегија здравствене заштите животиња*

Члан 50.

Дугорочну стратегију здравствене заштите животиња доноси Влада за период од пет година.

Дугорочном стратегијом из става 1. овог члана, одређује се обим мера здравствене заштите животиња и дијагностика заразних болести, а ради заштите животиња од заразних болести односно спречавања преношења заразних болести које се са животиња могу пренети на људе.

Дугорочном стратегијом из става 1. овог члана утврђује се и обим потребних средстава за њено спровођење која се обезбеђују у буџету **Републике Србије***.

*Програм мера здравствене заштите животиња*

Члан 51.

Ради спречавања појаве, раног откривања, ширења, праћења, сузбијања или искорењивања заразних болести **и обезбеђивања система обележавања, регистрације, као и следљивости животиња*** министар доноси Програм мера здравствене заштите животиња (у даљем тексту: Програм мера) најкасније до краја јануара текуће године за коју се доноси.

Програмом мера из става 1. овог члана утврђују се конкретне мере, рокови, начин спровођења тих мера, субјекти који ће их спроводити, извори и начин обезбеђивања и коришћења средстава, као и начин контроле спровођења мера.

Обезбеђење заштите људи од заразних болести које се могу пренети са животиња на људе организује се и спроводи у сарадњи са органима државне управе, другим организацијама и установама надлежним за послове здравља.

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Посебни програми здравствене заштите животиња*

Члан 52.

Посебни програми здравствене заштите животиња доносе се у случају **опасности од појаве или*** појаве нарочито опасних заразних болести и егзотичних болести, као и код спречавања ширења ендемских болести.

Министар доноси посебне програме здравствене заштите животиња из става 1. овог члана.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Члан 52а***

**Када постоји директни или индиректни ризик по здравље људи или здравље животиња примењују се мере утврђене Планом управљања кризним ситуацијама за сузбијање појединих заразних болести животиња.***

**Министар доноси План управљања кризним ситуацијама (у даљем тексту: кризни план) који нарочито садржи организацију, мере и начин спровођења мера за сузбијање појединих заразних болести животиња, као и поступак њихове контроле.***

**Кризне планове спроводе кризни центри које образује министар, у складу са прописима о државној управи.***

**Средства за набавку, складиштење и допуњавање минималних залиха потребне опреме и средства за кризне центре обезбеђују се у буџету Републике Србије.***

**Министарство припрема и спроводи вежбе симулације избијања појединих заразних болести ради провере кризних планова.***

**Министарство израђује и организује план едукације за откривање, праћење, сузбијање и искорењивање појединих заразних болести животиња.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Начин уступања послова из Програма мера*

Члан 53.

Послови из Програма мера, који су утврђени као послови од јавног интереса, уступају се правним лицима **и предузетницима*** путем конкурса који расписује Министарство и објављује у „Службеном гласнику Републике Србије".

Конкурс се не расписује за послове:

1) које обавља Национална лабораторија;

2) које обавља јавна ветеринарска амбуланта односно јавна ветеринарска станица из члана 15. овог закона;

3) које обавља ветеринарска служба;

4) вакцинације паса и мачака против беснила.

Конкурс из става 1. овог члана садржи:

1) врсте јавних послова за које се конкурс расписује;

2) период на који се додељују јавни послови;

3) доказ о испуњености услова у погледу искуства, резултата и благовремености у досадашњем обављању јавних послова;

4) рок за доношење и објављивање одлуке о избору правног лица;

5) начин обавештавања о резултатима конкурса.

Конкурс из става 1. овог члана спроводи Комисија коју образује министар.

Одлуку о избору правног лица за обављање јавних послова доноси министар.

Резултати конкурса објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије".

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Уговор о обављању послова од јавног интереса*

Члан 54.

На основу одлуке о избору, Министарство са правним лицем коме је додељено обављање јавних послова закључује уговор којим се утврђују:

1) јавни послови који су предмет уговора;

2) подручје на којем ће се обављати јавни послови;

3) ветеринари који ће обављати одређене јавне послове;

4) методе, начин и поступак обављања јавних послова;

5) међусобна права, обавезе и одговорности;

6) радно време и начин обезбеђења непрекидне бриге о заштити здравља животиња;

7) време за које се закључује уговор;

8) начин финансирања јавних послова.

*Обавезе власника и држаоца животиња у вези са спровођењем Програма мера*

Члан 55.

Власници и држаоци животиња дужни су да омогуће спровођење Програма мера.

О спроведеним мерама из става 1. овог члана власници и држаоци животиња дужни су да чувају доказ најмање две године.

*Вакцинација паса и мачака против беснила*

Члан 56.

Ветеринарске станице и ветеринарске амбуланте врше вакцинацију паса и мачака у складу са Програмом мера и издају потврду о вакцинацији против беснила власницима односно држаоцима паса или мачака, и о томе воде евиденцију.

Вакцинисани пси морају се трајно обележити у складу са посебним прописом.

**За обележене и регистроване псе и мачке издаје се пасош.***

Министар прописује облик и садржину потврде о вакцинацији против беснила из става 1. овог члана, * садржину евиденције о вакцинисаним псима и мачкама**, као и изглед и садржину пасоша за псе и мачке.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Ветеринарски лекови и медицинска средства за употребу у ветерини неопходни за спровођење Програма мера*

Члан 57.

Расподелу ветеринарских лекова и медицинских средстава за спровођење вакцинација и дијагностичких испитивања према Програму мера врши Министарство.

**Правна лица и предузетници који спроводе Програм мера дужни*** су да воде евиденцију о пријему и употреби ветеринарских лекова и медицинских средстава за спровођење вакцинације и дијагностичких испитивања из става 1. овог члана и да извештај о употребљеним ветеринарским лековима достављају Министарству.

Министар прописује садржину, облик, начин вођења евиденције, као и начин и рокове за достављање извештаја из става 2. овог члана.

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Заразне болести животиња које се обавезно пријављују*

Члан 58.

Заразне болести животиња које се обавезно пријављују јесу болести високог ризика за здравље животиња односно људи, и то:

1) ензоотске болести животиња, ако се болест појави или рашири на територији **Републике Србије***;

2) егзотичне болести, ако се болест унесе и рашири на територији **Републике Србије***.

Министар прописује листу заразних болести које се обавезно пријављују, као и начин њиховог пријављивања.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Члан 58а***

**За одређене болести животиња Министарство може доделити здравствени статус који се односи на стадо, јато, фарму, компартмант, зоне, подручје или државу.***

**Захтев за међународно признавање статуса државе, подручја или компартманта Министарство може поднети Европској комисији, OIE или другој међународној организацији.***

**Министар прописује листу болести, начин, као и услове за добијање здравственог статуса стада, јата, фарме, компартманта, зоне и подручја.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Спровођење мера за спречавање појаве заразних болести*

Члан 59.

Ради заштите здравља животиња и људи од болести које се са животиња могу пренети на људе спроводе се мере за спречавање појаве заразних болести, и то:

1) обавезне опште превентивне мере које спроводе власници односно држаоци животиња;

2) посебне превентивне мере које спроводе ветеринарске организације.

Обавезне опште превентивне мере обухватају мере спречавања уношења узрочника заразних болести у објекте за производњу и промет из члана 72. овог закона.

Посебне превентивне мере у зависности од природе болести и могућег ризика примењују се у објектима и обухватају вакцинацију, заштиту лековима у профилактичке сврхе, као и превентивну дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију.

Поред мера из става 1. овог члана спроводе се и мере раног откривања и дијагностике заразних болести које се обавезно пријављују.

*Рано откривање и дијагностика заразних болести*

Члан 60.

Мере раног откривања и дијагностике заразних болести јесу:

1) стални надзор здравственог стања животиња који обухвата праћење **здравственог стања животиња,*** епизоотиолошке ситуације и спровођење дијагностичких испитивања;

2) утврђивање узрока угинућа или обољења животиње, када се сумња да је узрок обољења или угинућа животиње заразна болест.

Министар утврђује мере раног откривања и дијагностике заразне болести, као и начин њиховог спровођења.

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Поступак у случају сумње на заразну болест*

Члан 61.

Сматра се да постоји сумња на заразну болест у случају појаве клиничких симптома који указују на њу, када наступи нагло угинуће животиња без видљивог узрока или ако се међу животињама из истог објекта појаве узастопно два или више случајева обољења са истим или сличним знацима или угинућа.

У случају сумње на заразну болест, власник или држалац животиње дужан је да:

1) одмах то пријави ветеринару или ветеринарском инспектору;

2) онемогући другим лицима приступ животињи, крду, стаду или лешу угинуле животиње до доласка ветеринара или ветеринарског инспектора;

3) изолује животињу или леш животиње за коју се сумња да је оболела;

4) чува леш животиње за коју се сумња да је угинула од заразне болести док не добије упутство од ветеринара или ветеринарског инспектора;

5) пружа информације које затражи ветеринар или ветеринарски инспектор;

6) омогући узимање потребног материјала ради испитивања.

Ветеринар је дужан да пријави ветеринарском инспектору сумњу на појаву заразне болести.

По пријави на сумњу о појави заразне болести ветеринарски инспектор врши епизоотиолошки увиђај и о томе обавештава Министарство.

Члан 62.

Ако ветеринарски инспектор при прегледу животиња пре и после клања посумња на присуство заразне болести или открије заразну болест дужан је да:

1) о томе обавести Министарство;

2) поступи у складу са посебним прописом;

3) наложи правном лицу односно предузетнику предузимање неопходних мера за спречавање ширења заразне болести.

*Дијагностика заразне болести*

Члан 63.

У случају сумње на заразну болест, ветеринарска станица и ветеринарска амбуланта организује и узима узорке материјала за лабораторијско испитивање и доставља га овлашћеној лабораторији на испитивање.

Организовање, узимање и слање узорака материјала из става 1. овог члана врши се под надзором ветеринарског инспектора.

Када се на основу резултата дијагностичких испитивања потврди присуство заразне болести министар одређује границу зараженог и угроженог подручја и мере за спречавање ширења, сузбијања и искорењивања заразне болести.

Министар прописује начин одређивања границе зараженог и угроженог подручја, мере за спречавање ширења, сузбијања и искорењивања заразне болести, ***** и престанак мера.

**Министар прописује начин пријаве и одјаве заразне болести, као и начин обавештавања о предузетим мерама.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*2. Мере за спречавање ширења, сузбијање и искорењивање заразних болести*

Члан 64.

Када се на основу резултата дијагностичких испитивања из члана 63. став 3. овог закона потврди присуство заразне болести **или у случају сумње на појаву заразне болести*** Министарство налаже мере које су неопходне за спречавање ширења, сузбијање и искорењивање болести, и то:

1) издвајање здравих од заражених животиња, посебно обележавање и вођење евиденције тако обележених животиња;

2) затварање оболелих животиња или затварање објеката у којима је утврђена заразна болест **и забрану пашног начина држања домаћих животиња***;

3) ограничавање или забрану кретања животиња;

4) забрану клања;

5) забрану промета животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње, пратећих предмета и излучевина из заражених подручја или објеката;

6) клање или убијање, на стручан и хуман начин, заражених животиња или животиња за које су сумња да су заражене **или убијања животиња из превентивних или дијагностичких разлога***;

7) одузимање и нешкодљиво одлагање лешева животиња које су угинуле или које су убијене, као и производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње, пратећих предмета или излучевина које није могуће деконтаминирати чишћењем и дезинфекцијом;

8) посебне ветеринарско-санитарне контроле у зараженом и угроженом подручју;

9) забрану организовања сајмова, изложби и другог окупљања животиња, продаје хране животињског порекла и хране за животиње ван пословног простора, као и рада сточних пијаца;

10) забрану или ограничавање природног припуста животиња, као и прикупљања, обраде, складиштења и коришћења сперме за вештачко осемењавање животиња, јајних ћелија и оплођених јајних ћелија који потичу из зараженог или угроженог подручја;

11) вакцинацију, дијагностичко испитивање и лечење животиња;

12) ограничавања кретања лица која су била у контакту са зараженим животињама, са животињама за које се сумња да су заражене, или са производима животињског порекла, храном животињског порекла, храном за животиње, пратећим предметима или излучевинама заражених животиња;

13) затварање и запречавање прилаза зараженом подручју и постављање на таквим прилазима табли са упозорењем о присуству заразне болести и контролама које се предузимају на таквим подручјима;

14) дезинфекцију, дезинсекцију, дератизацију и дезодорацију објеката у којима се држе заражене животиње или животиње за које се сумња да су заражене, као и пратећих предмета који су били у контакту са зараженим животињама или животињама за које се сумња да су заражене, као и места угинућа животиње;

15) дезинфекцију људи и возила који су били у контакту са зараженим животињама или животињама за које се сумња да су заражене;

16) строго држање у затвореном простору паса и мачака чији је власник познат и убијање на хуман начин паса и мачака луталица;

17) ангажовање органа надлежног за унутрашње послове и послове одбране, у складу са потребама, у циљу пружања помоћи Министарству у примени и спровођењу мера за спречавање ширења, сузбијање и искорењивање болести;

18) обавештавање надлежних здравствених установа о заразним болестима животиња које се са животиња могу пренети на људе.

**19) утврђивање узрока обољења и угинућа;***

**20) спровођење епизоотиолошког увиђаја;***

**21) спровођење испитивања код дивљих животиња;***

**22) спровођење зоохигијенских, зоотехничких, карантинских и биосигурносних мера на местима где се животиње држе или узгајају.***

Министар може да наложи и друге ветеринарско-санитарне мере које се односе на спречавање појаве, откривање, спречавање ширења, сузбијање и искорењивање заразне болести.

Мере из става 1. овог члана могу се наредити и ако постоји опасност од појаве болести.

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Ванредне ветеринарско-санитарне мере*

Члан 65.

У случају појаве нарочито опасне заразне болести са листе OIE, ванредног стања или стања непосредне ратне опасности, елементарне непогоде или ширења епизоотија Министарство може да нареди субјектима у ветеринарској делатности спровођење ванредних ветеринарско-санитарних мера.

Члан 66.

Ако постоји опасност да се заразна болест прошири на територији **Републике Србије***, Министарство може на угроженом подручју наредити да се:

1) на одређеним местима (путеви, мостови, скеле и др.) спроводи контрола промета животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и пратећих предмета;

2) на одређеном подручју забрани или ограничи довоз животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и пратећих предмета;

3) спроводи дезинфекција физичких лица и превозних средстава.

Члан 67.

У случајевима из члана 65. овог закона, на предлог Министарства, Влада предузима мере које се односе на:

1) мобилизацију ветеринара и грађана за спровођење прописаних мера здравствене заштите животиња;

2) мобилизацију опреме, лекова и превозних средстава у складу са посебним прописима и привремену употребу земљишта и зграда ради спровођења прописаних мера здравствене заштите животиња;

3) коришћење земљишта и објеката у сврху нешкодљивог уклањања лешева убијених или угинулих животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и пратећих предмета и другог зараженог материјала закопавањем, спаљивањем или на неки други начин;

4) одређивање посебних задатака свим субјектима који обављају ветеринарску делатност, а по потреби и другим правним лицима и државним органима ради спровођења прописаних мера здравствене заштите животиња.

Члан 68.

Заразна болест је престала кад од оздрављења, угинућа или убијања последње оболеле животиње и после извршене завршне дезинфекције протекне најдужи период инкубације за ту заразну болест, осим у случајевима када је препорукама OIE другачије одређено.

*Накнада штете*

Члан 69.

Власници животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и пратећих предмета имају право на накнаду штете за:

1) животиње које су убијене у дијагностичке сврхе;

2) животиње које су угинуле непосредно пре пријаве и током трајања болести, ако је власник или држалац животиње испунио обавезе из члана 61. став 2. овог закона;

3) животиње које су убијене у циљу сузбијања заразне болести;

4) производе животињског порекла и храну животињског порекла одузете и уништене у циљу сузбијања заразне болести;

5) храну за животиње одузету и уништену у циљу сузбијања заразне болести;

6) пратеће предмете који не могу да се деконтаминирају;

7) објекте, опрему и пратеће предмете оштећене или уништене због примене наложених ветеринарско-санитарних мера за сузбијање и искорењивање заразне болести.

Члан 70.

Власник животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и пратећих предмета нема право на накнаду штете из члана 69. овог закона ако:

1) нема уверење о здравственом стању животиње издато у складу са овим законом;

2) уводи животиње у запат без уверења о здравственом стању животиње;

**2а) животиња није обележена и регистрована у складу са законом;***

3) намерно или због грубе непажње, није одмах пријавио постојање заразне болести или постојање сумње на заразну болест у складу са одредбом члана 61. став 2. овог закона;

4) није извршио обавезну превентивну вакцинацију и дијагностичка и друга испитивања по Програму мера и у утврђеном року;

5) није спровео друге прописане мере, укључујући и забрану кретања ради спречавања појаве и ширења заразне болести;

6) угинуће није наступило као последица заразне болести;

7) угинуће или клање животиње није последица мера које је одредио ветеринарски инспектор;

8) је до појаве болести дошло за време увоза животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и пратећих предмета или за време спровођења процедура прописаних у вези са царињењем животиња у међународном промету (током трајања карантина након уласка у земљу).

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Висина накнаде штете*

Члан 71.

Висина накнаде штете из члана 69. овог закона утврђује се на основу тржишне вредности коју би убијена, заклана или угинула животиња или оштећени или уништени производи животињског порекла, храна животињског порекла, храна за животиње, пратећи предмети, објекти и опрема, имали у тренутку убијања, клања, угинућа, оштећења или уништења.

Утврђивање тржишне вредности животиња односно производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње, пратећих предмета, објеката и опреме врши се на основу налаза и мишљења комисије коју образује министар.

Власник животиње односно производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње, пратећих предмета, објеката и опреме за које се надокнађује штета, подноси захтев за накнаду штете Министарству.

Захтев се подноси у року од 30 дана од дана уручења записника о утврђивању висине штете.

Решење о накнади штете доноси министар.

Против решења из става 5. овог члана може се покренути управни спор.

## X. ОБЈЕКТИ У КОЈИМА СЕ ОБАВЉА ВЕТЕРИНАРСКА ДЕЛАТНОСТ

### 1. Врста објеката

Члан 72.

Објекти, у зависности од врсте делатности која се у њима обавља, могу бити:

1) за узгој, држање и промет животиња;

2) за клање животиња;

3) за производњу и промет хране животињског порекла;

4) за производњу и промет производа животињског порекла;

5) за производњу и промет хране за животиње;

6) центри за репродукцију животиња **и вештачко осемењавање***;

**6а) центри за складиштење и дистрибуцију репродуктивног материјала;***

**6б) за производњу и промет лекова на велико и медицинских средстава за употребу у ветерини;***

**7) за вршење услуга дезинфекције, дезинсекције и дератизације;***

**8) за сакупљање, прераду и уништавање споредних производа животињског порекла.***

Узгој, држање и промет животиња; клање животиња чије је месо намењено за јавну потрошњу ***;** производња и промет хране животињског порекла; производња и промет производа животињског порекла; производња и промет хране за животиње; производња и промет семена за вештачко осемењавање, јајних ћелија и оплођених јајних ћелија; **вршење услуга дезинфекције, дезинсекције и дератизације***; сакупљање, прерада и уништавање **споредних производа животињског порекла*** могу се обављати само у објектима који у погледу изградње, опреме, ветеринарско-санитарних и других услова, а у зависности од врсте делатности која се у њима обавља, испуњавају прописане услове.

*Службени гласник РС, број 30/2010

### 2. Упис и брисање из Регистра објеката

Члан 73.

Објекти из члана 72. овог закона на основу захтева поднетог Министарству **у зависности од врсте делатности која се у њима обавља*** уписују се у Регистар објеката **односно Регистар одобрених објеката*** и додељује им се ветеринарски контролни број.

**Министар ближе прописује врсте објеката који се региструју, односно одобравају, начин и поступак регистрације, односно одобравања објеката из става 1. овог члана, као и изглед обрасца захтева за упис објеката у Регистар објеката, односно Регистар одобрених објеката.***

**За регистрацију објеката из члана 72. овог закона плаћају се само трошкови у складу са чланом 142. овог закона.****

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 74.

Подаци из Регистра објеката **и Регистра одобрених објеката*** су јавни.

Министар ближе прописује садржину и начин вођења Регистра објеката **и Регистра одобрених објеката***.

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 75.

Објекти из члана 72. овог закона се бришу из Регистра објеката **и Регистра одобрених објеката*** на основу одлуке о престанку обављања делатности из члана 72. став 2. овог закона или ако престану да испуњавају утврђене ***** услове.

*Службени гласник РС, број 30/2010

### 3. Изградња и реконструкција објеката*

Члан 76.

Изградња односно реконструкција објеката из члана 72. овог закона врши се у складу са законом којим се уређује изградња и реконструкција објеката и овим законом.

Изградња односно реконструкција објеката из члана 72. овог закона, мора бити у складу са ветеринарско-санитарним условима**, односно општим и посебним условима за хигијену хране и хране за животиње*** који се односе на поједине врсте тих објеката.

Министар ближе прописује ветеринарско-санитарне услове**, односно опште и посебне услове за хигијену хране и хране за животиње*** из става 2. овог члана.

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 77.

Захтев за утврђивање испуњености ветеринарско-санитарних услова**, односно општих услова за хигијену хране и хране за животиње*** за објекте из члана 72. овог закона подноси се Министарству.

Министар образује комисију која врши преглед објекта.

**Ако објекат испуњава прописане ветеринарско-санитарне услове, односно опште и посебне услове за хигијену хране и хране за животиње министар доноси решење о испуњености услова из става 1. овог члана и додељује ветеринарски контролни број.***

**Изузетно од одредбе става 3. овог члана за објекте из члана 72. став 1. тач. 2) и 3) овог закона министар доноси решење о испуњености ветеринарско-санитарних и општих услова за хигијену хране којим се привремено одобрава обављање делатности у објекту и додељује се ветеринарски контролни број.***

**Период за који се доноси привремено решење из става 4. овог члана не може бити краћи од 3 месеца нити дужи од 6 месеци.***

**Пре истека рока решења којим се привремено одобрава обављање делатности из става 4. овог члана комисија из става 2. овог члана утврђује испуњеност општих и посебних услова за хигијену хране и на основу мишљења комисије министар доноси решење којим се одобрава обављање делатности и додељује му се ветеринарски контролни број.***

**Ако објекат не испуњава опште и посебне услове за хигијену хране и хране за животиње министар доноси решење о забрани рада том објекту.***

**Решење из ст. 3, 4, 6. и 7. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

**4. Извозни објекти**

Члан 78.

Објекти из члана 72. овог закона могу да се региструју за извоз.

**Објектима*** из става 1. овог члана који испуњавају ветеринарско-санитарне услове**, односно опште и посебне услове за хигијену хране и храну за животиње додељује се извозни контролни број и*** уписују се у Регистар извозних објеката.

Министар ближе прописује начин и поступак **за добијање одобрења за извоз и*** за добијање извозног контролног броја, као и садржину и начин вођења Регистра извозних објеката.

**За регистрацију објеката за извоз из члана 72. овог закона плаћају се само трошкови у складу са чланом 142. овог закона.****

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 79.

**Забрањен је извоз из објеката који нису одобрени за извоз.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Члан 80.*

*Брисан је (види члан 3. Закона - 93/2012-28)*

**5. Ветеринарско-санитарна контрола за потребе Војске Србије ***

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 81.

Ветеринарско-санитарне прегледе и контролу у производњи и промету животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и отпадака животињског порекла коју врше надлежни ветеринарски органи Војске Србије ***** на територији **Републике Србије*** обављају се у складу са овим законом.

*Службени гласник РС, број 30/2010

*НАПОМЕНА ИЗДАВАЧА: Члан 81. Закона престаје да важи даном почетка примене Закона о службеним контролама („Службени гласник РС”, број 109/2025), односно 1. јуна 2026. године (види члан 94. Закона – 109/2025-231).*

**6. HACCP програм**

Члан 82.

Правно лице и предузетник који обавља делатност клања животиња, производњу и промет хране животињског порекла, хране за животиње, као и сакупљање, прераду и уништавање **споредних производа*** животињског порекла дужан је да има Систем за осигурање безбедности производа који је уведен и који се одржава на принципима добре произвођачке и хигијенске праксе и анализе опасности и критичних контролних тачака у производњи (HACCP програм).

За спровођење програма из става 1. овог члана правно лице и предузетник мора да има у сталном радном односу одговорно лице.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**7. Програм за праћење резидуа код животиња и производа животињског порекла**

Члан 83.

Министарство доноси Програм систематског праћења резидуа фармаколошких, хормонских и других штетних материја код животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла и хране за животиње.

Министар доноси план узимања узорака који садржи врсту и број узорака, начин узимања и испитивања узорака животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла и хране за животиње, објекте из којих се узима узорак, динамику узимања узорака, као и мере које се предузимају када се установи да је количина резидуа и других штетних материја већа од максимално дозвољене.

Средства за спровођење Програма систематског праћења резидуа из става 1. овог члана обезбеђују се у буџету **Републике Србије***.

**8. Врсте делатности**

**1) Узгој, држање и промет животиња**

***Обележавање и регистрација животиња****

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Члан 84.***

**Говеда, свиње, овце, козе и копитари на територији Републике Србије морају да буду обележени и регистровани, као и при увозу, ако нису намењени за непосредно клање, а подаци о њиховом обележавању и кретању морају бити регистровани у Централној бази података о обележавању животиња (у даљем тексту: Централна база).***

**Систем обележавања и регистрације животиња састоји се из следећих делова:***

**1) Регистра газдинстава;***

**2) обележене животиње;***

**3) пасоша или другог идентификационог документа;***

**4) регистара који се налазе на газдинству;***

**5) Централне базе.***

**Обележавање говеда, свиња, оваца, коза и копитара врше ветеринарске амбуланте, ветеринарске станице и ветеринарске службе овлашћене за обележавање од стране Министарства (у даљем тексту: овлашћени обележивач).***

**Овлашћени обележивач може бити и друго правно и физичко лице овлашћено од стране Министарства.***

**Министар може да пропише обавезу обележавања и регистрације и других врста животиња.***

**Министар ближе прописује начин обележавања и регистрације животиња из ст. 1. и 5. овог члана, као и услове које мора да испуњава овлашћени обележивач из става 4. овог члана.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Централна база*

Члан 85.

Централну базу води Министарство.

**У Централну базу уписују се подаци о:***

**1) газдинствима на којима се налазе, чувају или продају животиње;***

**2) средствима за идентификацију животиња;***

**3) обележеним животињама;***

**4) издатим документима о обележавању;***

**5) кретању животиња;***

**6) овлашћеном обележивачу;***

**7) контролама обележавања и регистрацији животиња.***

Министар ближе прописује садржину и начин вођења Централне базе.

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Увид у Централну базу*

Члан 86.

Увид у Централну базу има:

1) овлашћени обележивач;

2) ветеринарски инспектор.

Министарство може одобрити увид у Централну базу и другим корисницима на њихов захтев.

*Пасош*

Члан 87.

**Идентификациони документ је пасош или други документ који мора да прати говеда, овце, козе, свиње, копитаре, псе и мачке, а по потреби и остале животиње од рођења до смрти.***

**За сваку обележену животињу из става 1. овог члана, у складу са овим законом, Министарство издаје идентификациони документ.***

У случају да је говече увезено из земаља Европске уније издаје се нови пасош у року од 14 дана од дана уношења података у Централну базу, а по захтеву земље извознице оригинални пасоши се враћају.

**Министар ближе прописује изглед, садржај, начин и рок издавања, одузимања и/или поништавања идентификационог документа, податке који се уносе у идентификациони документ, као и поступак уношења података у Централну базу.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Члан 88.*

*Брисан је (види члан 47. Закона – 30/2010-120)*

Члан 89.

Ако је говече упућено на кланицу, ветеринарски инспектор је дужан после клања да пасош заједно са ушним маркицама врати Централној бази.

У случају угинућа говечета власник или држалац после обавештавања овлашћеног обележивача и његовог доласка дужан је да му преда пасош који се заједно са ушним маркицама доставља Централној бази.

Пасоши из ст. 1. и 2. овог члана уништавају се под контролом Министарства.

Члан 90.

Овлашћени обележивач је дужан да у пасош унесе податке о приспећу говечета на газдинство.

Члан 91.

У случају оштећења или нестанка пасоша **или идентификационог документа***, власник односно држалац је дужан да о томе обавести овлашћеног обележивача у року од седам дана од дана оштећења или нестанка пасоша **или идентификационог документа***, ради издавања новог пасоша **или идентификационог документа***.

Нови пасош **или идентификациони документ*** носи ознаку „дупликат" и садржи све податке из члана 87. став 2. овог закона.

*Службени гласник РС, број 30/2010

***Службена контрола обележавања и регистрације животиња****

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Члан 91а***

**Министарство спроводи службену контролу идентификације обележавања и регистрације животиња на газдинствима на основу анализе ризика.***

**Министарство израђује годишњи извештај о спроведеним службеним контролама обележавања и регистрације животиња.***

**Министар ближе прописује најмањи број службених контрола, критеријуме за анализу ризика обележавања и регистрације, као и садржај годишњег извештаја из става 2. овог члана.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 92.

Трошкове обележавања и **регистровања*** животиња сноси власник односно држалац животиње.

Висину трошкова из става 1. овог члана утврђује Влада.

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Промет животиња*

Члан 93.

Животиња може да се стави у промет ако је обележена **и регистрована*** и ако потиче из објеката или газдинстава регистрованих у Централној бази.

Животињу у промету мора да прати уверење о здравственом стању животиње издато од стране ветеринарске станице, ветеринарске амбуланте, јавне ветеринарске станице, јавне ветеринарске амбуланте односно ветеринарске службе која је спровела Програм мера, на основу доказа о извршеним превентивним мерама и дијагностичким испитивањима.

**Животиње у промету мора да прати одговарајући идентификациони документ, а животиње које напуштају епизоотиолошку јединицу мора да прати потврда о здравственом стању пошиљке у промету.***

Уверење из става 2. овог члана неће се издати ако је утврђено да у месту порекла животиње постоји заразна болест која се може пренети том врстом животиње**, а потврда из става 3. овог члана ако није извршен ветеринарско-санитарни преглед на месту утовара***.

Субјекти из става 2. овог члана дужни су да воде евиденцију о издатим уверењима о здравственом стању животиња **и потврдама о здравственом стању пошиљке у промету***.

Уверење о здравственом стању животиње важи десет дана, а за пчелиње заједнице три месеца од дана издавања односно од дана продужења његовог важења.

Важење уверења о здравственом стању животиње може да се продужи најдуже једну годину од дана издавања уверења. Важење уверења продужава се на полеђини уверења.

За издавање и продужење уверења о здравственом стању животиње **и потврде о здравственом стању пошиљке у промету*** плаћа се накнада из члана 140. **став 1. тач. 1) и 2)*** овог закона.

Сваки нови власник је обавезан да одмах за купљену животињу изврши пренос уверења о здравственом стању животиње на своје име, без наплате накнаде.

О издатим и продуженим уверењима и о преносу уверења о здравственом стању животиње води се посебна евиденција.

**Министар ближе прописује услове за стављање животиња у промет, начин прегледа пошиљке животиња пре утовара, образац уверења о здравственом стању животиње, образац потврде о здравственом стању пошиљке животиње у промету, садржину и начин вођења евиденције о издатим уверењима и потврдама.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 94.

На основу извршеног испитивања и утврђивања здравственог стања животиње ветеринарски инспектор издаје уверење о статусу газдинства слободног од одређене заразне болести.

Министар прописује начин утврђивања статуса газдинства из става 1. овог члана и образац уверења.

*Члан 95.*

*Брисан је (види члан 52. Закона – 30/2010-120)*

Члан 96.

Превоз животиња врши се возилима која испуњавају техничке и хигијенске услове и која су евидентирана у Министарству, а возила којима се врши превоз животиња у оквиру исте епизоотиолошке јединице се не евидентирају.

Превозници животиња дужни су да на захтев ветеринарског инспектора ставе на увид уверење о здравственом стању животиње, као и потврду о здравственом стању животиње у промету**, и одговарајући идентификациони документ који прати кретање и промет животиње***.

Током превоза животиње, утовар, претовар и истовар животиње може да се обавља само у објекту који испуњава ветеринарско-санитарне услове за ту врсту објекта.

Министар ближе прописује техничке и хигијенске услове које морају да испуњавају возила из става 1. овог члана, начин њиховог евидентирања, као и ветеринарско-санитарне услове за објекте из става 3. овог члана.

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 97.

**Продаја животиња врши се на сабирним центрима, сточним пијацама и откупним местима који су регистровани, односно одобрени.***

Забрањена је организована продаја животиња изван регистрованог**, односно одобреног*** објекта.

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Карантин*

Члан 98.

Животиње које се набављају у земљи могу да се сместе у објекте за узгој и држање после извршеног ветеринарско-санитарног прегледа, осим ако министар не нареди да се такве животиње сместе у карантин ради

спровођења дијагностичког испитивања и вакцинације.

Животиње у унутрашњем промету морају да се сместе у карантин ради испитивања или упуте на клање ако:

**1) животиња није обележена и ако је не прати одговарајући идентификациони документ;***

2) држалац животиње нема уверење о здравственом стању животиње или је уверење неважеће (због истека рока, непотпуних података или других недостатака);

3) за пошиљку животиње не постоји потврда о њеном здравственом стању;

4) постоји сумња или је утврђено да животиња болује од заразне болести;

5) животиња потиче из зараженог или угроженог подручја;

6) није могуће утврдити порекло животиње, **власника, односно држаоца животиње***.

Карантин из става 1. овог члана мора да испуњава следеће услове:

1) да је ван насеља;

2) да је ограђен;

3) да има основне услове за смештај и исхрану животиња односно за смештај особља запосленог у карантину.

Карантин из става 1. овог члана обезбеђује општина, а за потребе више општина које су територијално повезане, може се формирати карантин у једној од њих у складу са посебним условима које пропише министар.

**Трошкове карантина сноси власник, односно држалац животиње.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Члан 99.*

*Брисан је (види члан 56. Закона – 30/2010-120)*

*Дозвола за окупљање животиња*

Члан 100.

Организовање изложби животиња, такмичење животиња и приредби са путујућим животињама (циркуси, сајмови, путујући зоолошки вртови, и сл.), као и организовање продаје животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла и хране за животиње ван одређеног пословног простора врши се на основу дозволе коју издаје Министарство.

Дозвола из става 1. овог члана мора бити видно истакнута приликом обављања активности из става 1. овог члана.

Дозвола се издаје за период важења од 30 дана.

Министар прописује облик и садржину дозволе из става 1. овог члана.

Трошкове издавања дозволе сноси подносилац захтева.

**Места на којима се организују манифестације из става 1. овог члана јесу газдинства.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

**2) Клање животиња**

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 101.

**Клање животиња обавља се у одобреним кланицама, ако су њихови производи намењени за јавну потрошњу.***

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, клање **животиња*** у случају принудног клања може да се обавља и изван **одобрене*** кланице.

Изван **одобрене*** кланице може да се обавља и клање свиња, оваца, коза, живине и кунића ако су намењени за употребу у домаћинству.

*Службени гласник РС, број 30/2010

***Службена контрола животиња пре клања и после клања****

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Члан 102.***

**Животиње пре клања и после клања подлежу службеној контроли ако су њихови производи намењени за јавну потрошњу.***

**Пре клања животиње мора да се провери идентификација животиње и прегледа одговарајући идентификациони документ.***

**Изузетно од одредбе става 1. овог члана пре принудног клања ветеринар мора да изврши преглед животиње пре клања.***

**Принудно заклане животиње подлежу после клања службеној контроли.***

**Изузетно од одредбе става 1. овог члана службена контрола дивљачи врши се после хватања или одстрела.***

**У случају клања домаћих свиња, дивљих свиња, коња и других врста животиња обавезан је трихиноскопски преглед.***

**У случају да у кланици није обезбеђено стално присуство ветеринарског инспектора, начин и поступак клања у тим кланицама ближе прописује министар.***

**Министар ближе прописује начин вршења службене контроле животиња пре и после њиховог клања.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Вођење евиденције у кланицама*

Члан 103.

Ради спречавања ширења заразних болести животиња и производње безбедне хране животињског порекла кланица је дужна да води евиденцију о подацима који се односе на куповину животиња, клање животиња, промет производа животињског порекла, хране животињског порекла**, споредне производе животињског порекла*** и др.

Подаци из става 1. овог члана чувају се три године и стављају на увид ветеринарском инспектору на његов захтев.

**Кланица из става 1. овог члана дужна је да Централној бази достави податке о идентификационим бројевима закланих животиња.***

Министар ближе прописује облик и садржину евиденције из става 1. овог члана.

*Службени гласник РС, број 30/2010

***Службена контрола дивљачи****

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 104.

Правна лица која се баве ловством и **корисници ловишта*** дужна су да привремено складиште дивљач и лешеве дивљачи ради спровођења **службене*** контроле дивљачи после хватања или одстрела.

**Правна лица и корисници ловишта из става 1. овог члана дужна су да обезбеде службену контролу одстрељене дивљачи, ради стављања у промет, као и службену контролу лешева животиња.***

После ветеринарско-санитарне контроле ако је дивљач безбедна за исхрану људи обележава се жигом или се издаје потврда о безбедности за исхрану људи.

Министар прописује облик и садржину жига односно потврде.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**3) Производња и промет хране животињског порекла**

*Промет хране животињског порекла*

Члан 105.

Храна животињског порекла подлеже **службеној*** контроли у производњи и промету.

**Забрањена је организована продаја хране животињског порекла изван регистрованог, односно одобреног објекта.***

**Министар ближе прописује начин и поступак спровођења службене контроле хране животињског порекла.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

***Службена**** *контрола хране животињског порекла*

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 106.

Сва храна животињског порекла у промету мора бити на прописан начин обележена.

Сва храна животињског порекла произведена или прерађена у складу са овим законом обележава се жигом**, идентификационом ознаком у облику жига*** или се издаје потврда са бројем под којим је објекат уписан у Регистар објеката.

Министар прописује облик и садржину жига, као и начин и поступак обележавања хране животињског порекла.

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Храна животињског порекла која није безбедна за исхрану људи*

Члан 107.

Забрањено је стављати у промет храну животињског порекла која није безбедна за исхрану људи.

Када се **службеном*** контролом утврди да храна животињског порекла није безбедна за исхрану људи наређују се уништавање или прописно оспособљавање хране животињског порекла за друге намене.

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Производња и промет млека и производа од млека*

Члан 108.

Предузетник односно физичко лице које производи млеко и производе од млека у домаћинству који су намењени за јавну потрошњу **могу да се продају на месту производње или пијацама само ако потичу из објеката који су уписани у Регистар објеката, односно у Регистар одобрених објеката***.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**4) Производи животињског порекла за употребу у пољопривреди, индустрији, фармацији или хирургији**

*Промет животињских кожа*

Члан 109.

**Забрањено је вршити промет кожа из објекта који није одобрен.***

Забрањено је вршити промет кожа без претходног прегледа на бедреницу, ако коже потичу од животиња које су заклане без **извршене службене контроле*** или ако потичу од угинулих животиња.

Правно лице односно предузетник који се бави прометом или прерадом коже дужно је да води евиденцију о пореклу откупљених кожа и чува је три године.

Коже у промету из става 2. овог члана морају бити видно обележене редним бројем евиденције.

Правно лице односно предузетник који се бави прометом или прерадом животињских кожа дужно је да достави овлашћеној лабораторији узорке кожа из става 1. овог члана ради њиховог прегледа на бедреницу.

Коже које нису прегледане на бедреницу морају бити ускладиштене одвојено од других животињских кожа.

Министар ближе прописује облик и садржину евиденције из става 2. овог члана.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**5) Производња и промет хране за животиње**

*Објекти за производњу хране за животиње*

Члан 110.

У објектима за производњу и промет хране за животиње води се и чува евиденција о врсти и количини сировине за производњу хране за животиње, као и о врсти и количини произведене **и испоручене*** хране за животиње.

**Објекат који служи за производњу и промет хране за животиње које служе за производњу хране животињског порекла, који користи производе добијене прерадом споредних производа животињског порекла, лекове за употребу у ветерини и адитиве мора да испуни услове којима се спречава унакрсно загађење и умањује ризик од ненамерног мешања.***

**Ради спречавања појављивања заразних болести животиња изазваних храном животињског порекла, забрањено је организовано сакупљање и коришћење отпадака хране (помија), отпадака хране која потиче из међународног транспорта, као и отпадака који потичу из здравствених установа, ресторана друштвене исхране или других организација у исхрани животиња.***

**У изузетним случајевима дозвољено је коришћење отпадака хране (помија) за исхрану животиња на газдинствима који се баве узгојом животиња за сопствене потребе, ако је извршена термичка обрада. Порекло ових отпадака може бити само са газдинства које се бави узгојом животиња за сопствене потребе.***

**Министар ближе прописује облик и садржину евиденције из става 1. овог члана.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 111.

**Храна за животиње у производњи и промету мора да испуњава опште и посебне услове хигијене хране за животиње и подлеже службеној контроли.***

**Забрањено је коришћење у производњи и промету споредних производа животињског порекла и производа добијених њиховом прерадом, осим у складу са овим законом.***

**Лекови за употребу у ветерини који се користе за производњу медициниране хране, као и адитиви у храни за животиње могу се користити у производњи хране за животиње у одобреним објектима, у складу са овим законом.***

**Забрањена је производња, промет и употреба хране за животиње која садржи недозвољене супстанце.***

**За исхрану животиња може да се стави у промет со која је јодирана.***

**Министар ближе прописује услове за производњу медициниране хране за животиње, начин и поступак за декларисање, стављање у промет и начин употребе медициниране хране за животиње, као начин и поступак за декларисање адитива који се користе у исхрани животиња.***

**Министар ближе прописује опште и посебне услове хигијене хране за животиње.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Члан 111а***

**За животиње с посебним потребама у погледу исхране може да се користи храна за животиње с посебним наменама.***

**Министар ближе прописује услове које мора да испуни храна с посебним наменама која се користи за исхрану животиња с посебним потребама, као и начин декларисања хране за животиње с посебним наменама.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

### 6) Производња, складиштење, промет и коришћење репродуктивног материјала

*Регистрација центара за репродукцију животиња*

Члан 112.

**Производња репродуктивног материјала обавља се у одобреним центрима за репродукцију и вештачко осемењавање.***

**Складиштење и промет репродуктивног материјала обавља се у одобреним центрима за репродукцију и вештачко осемењавање животиња, односно одобреним дистрибутивним центрима за промет репродуктивног материјала.***

**Центри за репродукцију и вештачко осемењавање животиња и дистрибутивни центри за промет репродуктивног материјала дужни су да воде евиденцију о производњи, складиштењу и стављању у промет репродуктивног материјала која се чува пет година.***

**Центри за репродукцију животиња врше промет репродуктивног материјала правним лицима и предузетницима који су регистровани за обављање послова осемењавања животиња у складу са овим законом.***

**Центри за репродукцију и вештачко осемењавање животиња представљају газдинства у смислу овог закона.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

*Праћење здравственог стања и репродуктивне способности животиња за репродукцију*

Члан 113.

Центри за репродукцију животиња врше систематско праћење здравственог стања и репродуктивне способности животиња и произведеног репродуктивног материјала ради спречавања појаве и ширења заразних болести животиња и очувања њихове репродуктивне способности.

Центри за репродукцију животиња дужни су да воде евиденцију о резултатима систематског праћења из става 1. овог члана.

Министар прописује поступак систематског праћења и начин вођења евиденције из ст. 1. и 2. овог члана.

*Сумња или откривање заразне болести животиња за репродукцију*

Члан 114.

Животиње за репродукцију, узорци семена, јајних ћелија и оплођених јајних ћелија испитују се у овлашћеној лабораторији.

Центри за репродукцију животиња дужни су да обавештавају Министарство о свакој сумњи или појави заразне болести животиња за репродукцију која се може пренети репродуктивним материјалом и/или изазвати трајну репродуктивну сметњу.

*Промет репродуктивног материјала*

Члан 115.

Забрањен је промет, увоз или извоз семена за вештачко осемењавање, јајних ћелија и оплођених јајних ћелија који садрже узрочнике болести животиња или већи број бактерија од дозвољеног или који својим биохемијским, биофизичким и морфолошким својствима не испуњавају услове за репродукцију.

### 7) Производи за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију

Члан 116.

Дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију могу да обављају привредно друштво односно друго правно лице и предузетник ако у погледу одговарајућих стручних радника, опреме и средстава испуњавају услове, које ближе прописује министар.

Дезинфекција, дезинсекција и дератизација обавља се у свим објектима, просторима, превозним средствима, на опреми и предметима који подлежу надзору ветеринарске инспекције, као и на пашњацима и другим површинама где животиње повремено или стално бораве или се крећу.

Средства за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију морају да се користе на начин којим се обезбеђује заштита животне средине.

**8) Сакупљање, прерада и уништавање споредних производа животињског порекла***

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Члан 117.***

**Споредни производи животињског порекла морају се сакупљати, прерадити или уништити у објектима намењеним за прераду, обраду или уништавање споредних производа животињског порекла.***

**У објектима за сакупљање, прераду и уништавање споредних производа животињског порекла води се прописана евиденција која се чува три године.***

**Министар ближе прописује начин разврставања, поступања са споредним производима животињског порекла, методе њихове прераде, хигијенске услове, начин њиховог утовара, претовара и истовара, ветеринарско-санитарне услове за изградњу објеката, облик и садржину евиденције која се води у објектима за сакупљање, прераду и уништавање споредних производа животињског порекла, поступак са споредним производима у изузетним случајевима, као и начин спровођења службене контроле и самоконтроле.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 118.

За сакупљање, прераду и уништавање **споредних производа животињског порекла*** Влада оснива јавну службу.

Јавна служба из става 1. овог члана има својство правног лица и послује по прописима о јавним службама.

Актом о оснивању јавне службе за сакупљање, прераду и уништавање **споредних производа*** животињског порекла утврђује се нарочито: седиште, делатност, управљање, унутрашња организација, средства за оснивање, начин обезбеђења средстава за вршење делатности, начин учешћа оснивача у управљању и одлучивању, услови и начин избора органа управљања, надзор над радом, лица која ће привремено обављати послове директора, рок за доношење статута и именовање директора.

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 119.

Обављање послова сакупљања, прераде и уништавања **споредних производа*** животињског порекла Министарство може уговором поверити правним лицима која испуњавају прописане услове.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**9) Управљање отпадом који настаје у ветеринарским организацијама и објектима у којима се обавља ветеринарска делатност***

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Члан 119а***

**У ветеринарским организацијама и објектима у којима се обавља ветеринарска делатност отпад се обавезно разврстава на месту настанка на опасан и безопасан.***

**Под опасним отпадом који настаје у ветеринарским организацијама и објектима у којима се обавља ветеринарска делатност, у смислу овог закона сматра се: инфективни отпад, патолошки отпад, хемијски отпад, токсични отпад, фармацеутски отпад, оштри одбачени медицински инструменти и други опасан отпад.***

**Одговорно лице у ветеринарским организацијама и објектима из става 2. овог члана дужно је да изради план управљања отпадом и именује лице одговорно за управљање отпадом.***

**План управљања отпадом у ветеринарским организацијама и објектима из става 1. овог члана у којима се производи више од 500 кг опасног отпада одобрава Министарство.***

**Управљање и коначно збрињавање наведених токова отпада врши се у складу са законом којим се уређује управљање отпадом.***

**Министар ближе прописује начин прикупљања, разврставања и уклањања отпада који настаје у ветеринарским организацијама и објектима из става 1. овог члана, као и садржину плана управљања отпадом.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

***Управљање фармацеутским отпадом****

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Члан 119б***

**Под фармацеутским отпадом у смислу овог закона подразумева се: неупотребљени фармацеутски производи, помоћна лековита средства, лекови и медицинска средства са истеклим роком употребе, лекови, медицинска средства или фармацеутске сировине које из било којих разлога нису или не могу бити употребљене, амбалажа у којима су чуване фармацеутске сировине, спољашња и унутрашња паковања употребљених лекова.***

**Произвођач и власник фармацеутског отпада дужан је да са фармацеутским отпадом поступа као са опасним отпадом.***

**Управљање и коначно збрињавање наведених токова отпада врши се у складу са законом којим се уређује управљање отпадом.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

XI. ВЕТЕРИНАРСКО-САНИТАРНА КОНТРОЛА И МЕЂУНАРОДНИ ПРОМЕТ

**Ветеринарско-санитарна контрола на граничним прелазима**

Члан 120.

Животиње, производи животињског порекла, храна животињског порекла**, споредни производи животињског порекла,*** храна за животиње, ветеринарски лекови и медицинска средства и пратећи предмети подлежу ветеринарско-санитарној контроли на граничним прелазима.

Увоз **и транзит*** животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње, **споредни производи животињског порекла,*** ветеринарских лекова и медицинских средстава и пратећих предмета може се вршити преко граничних прелаза на којима постоји организована ветеринарско-санитарна контрола и који испуњавају хигијенско-техничке и радне услове.

**Ветеринарско-санитарна контрола на граничном прелазу састоји се од прегледа документације, идентификације пошиљке и физичког прегледа пошиљке.***

Министар одређује граничне прелазе из става 2. овог члана.

**Министар ближе прописује врсте пошиљки које подлежу ветеринарско-санитарној контроли, начин обављања ветеринарско-санитарног прегледа и хигијенско-техничке и радне услове које морају да испуњавају гранични прелази из става 2. овог члана.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

***Услови за увоз пошиљака****

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 121.

Увоз животиња може да се врши ако су испуњени прописани услови у погледу заштите здравља и добробити животиња **и ако су животиње обележене у складу са прописима земље извознице, односно земље порекла пошиљке***.

**Увоз из става 1. овог члана може се одобрити и у случају да су примењени другачији поступци од прописаних, а за које надлежна служба земље извознице пружи научно засноване доказе о постизању једнаког нивоа заштите здравља који би се постигао применом поступака прописаних у Републици Србији.***

Увоз производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње**, споредних производа животињског порекла*** и пратећих предмета одобрава се из објеката који испуњавају прописане

услове, који су регистровани у ЕУ и који су под контролом надлежног органа.

Министарство може одобрити увоз **из става 3.*** овог члана из других објеката када се утврди да су прописи, стандарди, производња и надзор које врши земља извозница истоветни прописима **Републике Србије*** и да је **обезбеђен једнак ниво заштите*** потрошача.

**Поступци званично прихваћени од релевантних међународних организација за утврђивање стандарда за заштиту здравља признају се за поступке који пружају једнак ниво заштите здравља, као и поступци прописани у Републици Србији.***

Министарство може извршити преглед ради провере објеката из **става 5. овог члана***.

Трошкове прегледа сноси увозник.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Услови за пошиљке у увозу и провозу**

Члан 122.

Пошиљке животиња, производа животињског порекла и хране за животиње које се увозе или су у провозу:

1) морају да буду без заразних болести које се обавезно пријављују **и обележене на прописан начин***;

**2) морају да имају оригиналну међународну ветеринарску потврду (сертификат) издату и потписану од стране надлежног ветеринарског инспектора или овлашћеног ветеринара државе извознице или државе порекла;***

**2а) морају бити обележене и праћене одговарајућим идентификационим документом када су у питању живе животиње;***

**3) морају да имају решење о утврђивању ветеринарско-санитарних услова за увоз или за транзит;***

4) у зависности од природе заразне болести и могућег ризика не могу потицати из газдинства, подручја односно државе извознице нити бити у провозу кроз подручје или државу у којој постоји заразна болест која се обавезно пријављује.

Пошиљке хране животињског порекла које се увозе или су у провозу морају да:

1) буду безбедне по здравље људи;

**2) имају оригиналну међународну ветеринарску потврду (сертификат) издату и потписану од стране надлежног ветеринарског инспектора или овлашћеног ветеринара државе извознице или државе порекла;***

**3) имају решење о утврђивању ветеринарско-санитарних услова за увоз или за транзит;***

4) буду обележене на начин тако да се може утврдити порекло и објекат у којима је **производ и*** храна произведена.

**Одредбе става 2. овог члана не примењују се на храну животињског порекла која чини део путничког личног пртљага намењеног личној потрошњи под условом да долази из држава из којих није забрањен увоз или транзит и да укупна маса не прелази 1 kg.***

**Пошиљке хране и компонената за припрему хране за животиње које нису животињског порекла и које не садрже сировине животињског порекла у увозу подлежу ветеринарско-санитарном прегледу на месту складиштења, осим сена и простирке од сламе који подлежу ветеринарско-санитарном прегледу на граничном прелазу.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Међународна ветеринарска потврда (сертификат)**

Члан 123.

Међународна ветеринарска потврда мора да буде оригинална, издата на дан отпреме пошиљке и то за једну врсту животиња или производа и за једног примаоца и оверена на прописан начин, обележена серијским бројем, обавезно писана на српском језику и језику земље порекла, а за пошиљке у провозу може бити писана и на енглеском и на другим језицима који су службено прихваћени у међународном промету.

**Издавање решења о утврђивању ветеринарско-санитарних услова за увоз или за транзит пошиљака ***

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 124.

Министарство издаје **решење о утврђивању ветеринарско-санитарних услова за увоз или транзит*** пошиљки животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње **споредних производа животињског порекла*** и пратећих предмета.

**Решењем се утврђују*** ветеринарско-санитарне мере за увоз и провоз пошиљака из става 1. овог члана којом се утврђује да не постоје сметње за увоз и провоз тих пошиљака, у складу са одредбама овог закона.

**Решење за увоз, односно решење за транзит*** из става 1. овог члана издаје се:

1) ако увоз животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње**, споредних производа животињског порекла*** и пратећих предмета није забрањен због здравственог стања животиња у земљи извозници односно земљи провоза;

2) ако не постоји ризик по здравље животиња и здравље људи.

Анализом ризика из става 3. тачка 2. овог члана утврђује се:

1) намена за коју ће се користити производи животињског порекла, храна животињског порекла или храна за животиње;

2) географске и друге карактеристике земље извознице односно земље провоза које утичу на појаву, ширење и опстанак болести;

3) постојање подручја без заразних болести животиња;

**4) истоветност у раду ветеринарске службе земље извознице и ветеринарске службе у Републици Србији;***

5) истоветност мера у **Републици Србији*** и земљи извозници односно у земљи провоза на сузбијању заразних болести животиња.

**Решењем*** за увоз може се одредити да се накнадно спроведе лабораторијско и дијагностичко испитивање животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње**, споредних производа животињског порекла*** и пратећих предмета.

Ако се ветеринарско-санитарном контролом утврди да су претходне пошиљке из земље извознице односно из одређеног објекта порекла биле безбедне за употребу и праћене исправним међународним ветеринарским потврдама, дозвола за увоз и промет издаје се без лабораторијске контроле пошиљки производа животињског порекла, хране животињског порекла или хране за животиње.

**Министар одређује врсте пошиљки из става 1. овог члана које подлежу издавању решења о утврђивању ветеринарско-санитарних услова за увоз или транзит.***

**Изузетно од одредбе из става 1. овог члана решење за увоз и транзит није потребно за одређене врсте пошиљки.***

**Министар ближе прописује услове за пошиљке које се увозе за које није потребно решење за увоз и транзит, као и изглед и садржину обрасца уверења за пошиљке које се увозе (сертификат) из става 8. овог члана.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Опасност од уношења заразне болести у Републику Србију***

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 125.

Ако постоји ризик да се на територију **Републике Србије*** унесе заразна болест која се обавезно пријављује или да се пренесе увозом или провозом пошиљке, министар може да:

1) забрани или ограничи увоз, извоз или провоз животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и пратећих предмета;

2) нареди контролу промета животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и пратећих предмета на угроженим граничним подручјима, укључујући путеве, мостове, трајекте;

3) нареди у угроженим подручјима дезинфекцију лица и возила која прелазе границу **Републике Србије***.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Забрана увоза**

Члан 126.

Забрањен је увоз живих микроорганизама патогених за животиње.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, Министарство може да изда дозволу за увоз живих микроорганизама патогених за животиње искључиво за научноистраживачке сврхе.

**Увоз егзотичних животиња**

Члан 127.

За увоз егзотичних животиња или животиња којих нема на територији **Републике Србије*** увозник, када је то прописано одговарајућим међународним уговорима и конвенцијама, прибавља дозволу од органа земље извознице надлежног за заштиту природних ресурса, којом се дозвољава извоз таквих животиња, а увозну дозволу за ове животиње издаје и министарство надлежно за послове заштите животне средине.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Ветеринарско-санитарна контрола увоза, извоза и провоза пошиљака на граници**

Члан 128.

Увоз * и провоз животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње, лекова и медицинских средстава за употребу у ветерини и пратећих предмета, подлеже обавезној ветеринарско-санитарној контроли на граници**, осим некомерцијалног увоза и провоза кућних љубимаца у пратњи власника или држаоца животиња. Контролу идентификације и пратеће документације некомерцијалног кретања кућних љубимаца обавља царински орган***.

**За пошиљке из става 1. овог члана неће се одобрити увоз и провоз ако се ветеринарско-санитарним прегледом утврди да:***

**1) у земљи извозници или земљама кроз које се пошиљка провози постоји заразна болест која се обавезно пријављује;***

**2) пошиљку не прате прописани или правилно попуњени документи;***

**3) увозне пошиљке не испуњавају услове за увоз;***

**4) пошиљка може угрозити здравље људи и животиња и да је непосредно угрожена добробит животиња;***

**5) производи и храна животињског порекла и храна за животиње нису безбедни, односно ако су здравствено хигијенски и квалитативно неисправни за исхрану људи и животиња;***

**6) животиње нису прописно обележене, односно да производи и храна животињског порекла и храна за животиње нису означени на прописан начин тако да се не може утврдити идентитет пошиљке и веза са пратећим документом;***

**7) пошиљка из увоза није произведена у извозном објекту одобреном од стране ЕУ или у извозном објекту који није одобрило Министарство;***

**8) пошиљке производа и хране животињског порекла намењене за исхрану људи и хране за животиње садрже радиоактивне материје и резидуе у недозвољеним количинама;***

**9) пошиљка или превозно средство не задовољавају прописане услове.***

Гранични ветеринарски инспектор је дужан да о забрани увоза обавести Министарство, које о томе обавештава надлежни орган државе извознице односно последњу земљу провоза.

**Гранични ветеринарски инспектор може привремено забранити улазак пошиљке ако треба да се отклоне недостаци на пошиљци или документима који је прате.***

**Ако гранични ветеринарски инспектор забрани улазак пошиљке решењем којим забрањује улазак пошиљке и које је донето у скраћеном поступку, то означава на заједничком ветеринарском улазном документу и одређује мере за поступање с том пошиљком.***

**Министар ближе прописује начин и поступак пријављивања пошиљке за преглед, поступак и мере за поступање са пошиљком којој је забрањен увоз.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Одобравање увоза или провоза**

Члан 129.

Царински орган не може да предузима радње предвиђене правилима одговарајућег царинског поступка за пошиљке животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње, лекова и медицинских средстава за употребу у ветерини и пратећих предмета, пре него што гранични ветеринарски инспектор утврди да нема ветеринарско-санитарних сметњи за увоз * или провоз такве пошиљке и на одговарајући начин обележи међународну ветеринарску потврду.

**Царински орган може да одобри стављање у царински поступак пошиљке која подлеже ветеринарско-санитарном прегледу на основу издатог и потврђеног заједничког ветеринарског улазног документа од стране граничног ветеринарског инспектора.***

Гранични ветеринарски инспектор дозвољава улазак пошиљке до одређеног одредишта у **Републици Србији*** и **ако је тако назначено у заједничком ветеринарском улазном документу*** забрањује промет пошиљке животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла или хране за животиње до добијања налаза овлашћене лабораторије којим се потврђује безбедност пошиљке по здравље животиња и људи.

**Лице одговорно за пошиљку мора да спроведе све прописане поступке везано за: најаву пошиљке, пријаву пошиљке за преглед, плаћање накнаде за ветеринарско-санитарни преглед, као и све мере које нареди гранични ветеринарски инспектор.***

**Министар ближе прописује садржину и изглед обрасца, као и начин издавања заједничког ветеринарског улазног документа.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Карантин за увезене животиње**

Члан 130.

Увезене животиње, јаја за приплод и репродуктивни материјал животиња могу да се ставе у карантин ради утврђивања њиховог здравственог стања.

Министар прописује место и дужину трајања карантина у зависности од врсте животиња, као и поступак и мере које ће се примењивати у карантину.

Животиње које се увозе ради учествовања на спортским такмичењима, вежбама, изложбама и сајмовима, пси и мачке који се привремено увозе на период не дужи од 30 дана, као и животиње које се увозе ради клања, не морају бити у карантину, ако је епизоотиолошка ситуација у земљи извозници таква да не прети опасност од уношења заразних болести животиња.

Животиње из става 3. овог члана увезене ради клања морају се заклати најкасније три дана после уласка у земљу у кланицама које су регистроване у складу са чланом 73. овог закона.

Члан 131.

Трошкове настале због примене мера при увозу, извозу и провозу пошиљака из **чл. 129. и 130*** овог закона, трошкове карантина и продуженог карантина, трошкове настале применом мера у карантину, као и трошкове настале задржавањем, враћањем, пренаменом и уништавањем пошиљке плаћа увозник или извозник.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Слободне зоне**

Члан 132.

За пошиљке животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и пратећих предмета, који су намењени слободним зонама или царинским складиштима примењују се исти поступци ветеринарско-санитарне контроле на граници, као и за увозне пошиљке.

**Објекти у слободним зонама или царинским складиштима из става 1. овог члана морају бити одобрени или регистровани у складу са посебним прописом.***

Производи животињског порекла, храна животињског порекла и храна за животиње се складиште, пакују, прерађују и обрађују у слободним зонама или царинским складиштима под ветеринарско-санитарном контролом коју врши ветеринарски инспектор **у складу са овим законом***.

**Трошкови настали изласком граничног ветеринарског инспектора ради вршења ветеринарског прегледа пошиљака из става 1. овог члана ван места у којем је седиште граничне ветеринарске инспекције сноси подносилац захтева у износу који одређује министар.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Услови за извоз пошиљке**

Члан 133.

Пошиљке животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и пратећих предмета који се извозе морају да имају:

1) оригиналну међународну ветеринарску потврду издату од надлежног ветеринарског инспектора којом се потврђује да нема симптома болести и да је безбедна за исхрану људи;

2) документе или бити означене на начин тако да се може утврдити објекат из којег потичу**;***

**3) одговарајући идентификациони документ када су у питању живе животиње.***

На извоз угрожених и заштићених врста дивље фауне примењују се прописи о заштити животне средине.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Издавање међународних ветеринарских потврда за извозне пошиљке**

Члан 134.

За извозне пошиљке животиња**,*** производа животињског порекла **храна за животиње, споредни производи животињског порекла и пратећих предмета*** издаје се оригинална међународна ветеринарска потврда којом се потврђује да пошиљка испуњава услове државе увоза, а за храну животињског порекла да је та храна безбедна за исхрану људи.

Надлежни ветеринарски инспектор издаје међународну ветеринарску потврду из става 1. овог члана приликом утовара у месту порекла пошиљке.

Међународна ветеринарска потврда из става 1. овог члана издаје се на штампаном обрасцу у складу са одговарајућим међународним стандардима или у складу са обрасцем који прописује земља увозница.

**Министар ближе прописује начин и поступак издавања међународне ветеринарске потврде (сертификат), као и евиденцију о издатим сертификатима.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

XII. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

**Општи услови заштите животне средине**

Члан 135.

Сва лица дужна су да примењују мере ради заштите животне средине од штетних утицаја повезаних са узгојем, држањем и прометом животиња, са производњом и прометом производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и **споредним производима*** животињског порекла, као и приликом спречавања појаве, ширења, сузбијања и искорењивања заразне болести животиња.

Сва лица дужна су да поступају са **споредним производима*** животињског порекла, као и са излучевинама животиња, отпадом и отпадним водама у складу са условима и прописима донетим на основу овог закона и прописима донетим на основу закона којим се уређује заштита животне средине.

Лица која се баве делатностима које стварају **споредне производе*** животињског порекла дужна су да обезбеде **њихов пренос*** до најближег објекта за сакупљање отпадака или до објекта у коме се **они*** прерађују или уништавају на нешкодљив начин.

**Лица која обављају послове сакупљања и превоза споредних производа и лешева животиња морају обезбедити њихово редовно преузимање и превоз из објекта за сакупљање и објекта у којем они настају.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Угинуће животиње држане у комерцијалне сврхе**

Члан 136.

Забрањено је бацати лешеве животиња у реке или друге водене токове или одводе или их остављати на путевима, отвореном простору, у шумама или на другом месту.

Власници и држаоци животиња дужни су да пријаве угинуће животиње зоохигијенској служби и да се придржавају свих упутстава које је ова служба издала у вези са одлагањем лешева**, као и да о угинућу животиње, осим кућних љубимаца, обавесте Централну базу***.

Када се сумња да је животиња угинула од заразне болести која се обавезно пријављује, ветеринар или ветеринарски инспектор узима патолошки материјал и шаље га на испитивање ради установљавања узрока угинућа.

Зоохигијенска служба је дужна, када је то потребно, да обезбеди превоз леша са места угинућа до објекта за преглед лешева или за сакупљање, прераду или уништење, као и да обезбеди дезинфекцију места угинућа, возила и опреме.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Поступање са споредним производима животињског порекла у изузетним случајевима***

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 137.

У изузетним случајевима **споредни производи животињског порекла*** се закопавају или спаљују на сточном гробљу или јами гробници која испуњава прописане услове.

Када се сумња да је животиња угинула од заразне болести потребно је за угинулу животињу утврдити узрок угинућа.

Министар прописује ближе услове за сточна гробља и јаме гробнице, као и начин закопавања и спаљивања **споредних производа животињског порекла***.

*Службени гласник РС, број 30/2010

## XIII. ЗАШТИТА ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА

### Опште и посебне мере заштите добробити животиња

Члан 138.

Забрањено је злоупотребљавати или мучити животиње.

Власници и држаоци животиња морају се односити према својим животињама на хуман начин и штитити их од патње и бола тако што ће без одлагања обезбедити одговарајућу ветеринарску помоћ.

Током транспорта и клања, животиње не смеју бити изложене лошем поступању или патњи.

Објекти у којима се држе животиње морају бити уређени и опремљени на начин којим се обезбеђује задовољавање биолошких потреба животиња у зависности од врсте и категорије животиња.

Научноистраживачке експерименте на животињама могу да изводе само стручна лица у ветеринарским, медицинским, фармацеутским и другим научним установама, а током експеримената животиње не смеју бити изложене лошем поступању или патњи.

Забрањено је организовати, финансирати или бити домаћин борбе између животиња исте или различитих врста.

## XIV. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

Члан 139.

Ветеринари и ветеринарски техничари имају право и обавезу на стручно усавршавање.

Ветеринари запослени у Министарству се усавршавају и подлежу прописаној провери знања у оквиру програма које доноси Министарство.

Остали ветеринари се усавршавају и подлежу прописаној провери знања у оквиру програма које доноси Комора у сарадњи са Министарством.

Обуку ветеринара запослених у ветеринарским организацијама у вези са откривањем и пријављивањем нарочито опасних заразних болести са листе OIE, као и езготичких болести организује и спроводи Министарство.

## XV. СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МЕРА ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТИЊА

Члан 140.

Средства за спровођење мера здравствене заштите животиња обезбеђују се од:

1) накнаде за издавање уверења о здравственом стању животиња;

**2) накнаде за извршене прегледе при утовару пошиљке животиња ван епизоотиолошке јединице;***

3) накнаде за извршене ветеринарско-санитарне прегледе**, односно прегледе општих и посебних услова за хигијену хране и хране за животиње*** објеката;

4) накнаде за извршене ветеринарско-санитарне прегледе животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и **споредних производа*** животињског порекла у производњи и промету;

**5) накнаде за обележавање, регистрацију и праћење кретања животиња;***

6) накнаде за обележавање и евиденцију паса односно евиденцију мачака;

7) накнаде за извршене ветеринарско-санитарне прегледе пошиљки у међународном промету.

За спречавање, откривање, сузбијање и искорењивање заразних болети животиња средства се обезбеђују у буџету **Републике Србије***.

**Средства остварена од накнада из става 1. овог члана су приход буџета Републике Србије и користе се за спровођење мера здравствене заштите животиња, с тим што се 50% средстава остварених од накнада из става 1. тач. 1), 2), 4), 5) и 6) овог члана користе за спровођење мера здравствене заштите животиња преко овлашћених ветеринарских станица.***

Висину накнада из става 1. овог члана утврђује Влада.

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 141.

Средства из члана 140. овог закона користе се за спровођење мера здравствене заштите животиња.

Распоред средстава из става 1. овог члана која се обезбеђују у буџету **Републике Србије*** утврђује Министарство у складу са Програмом мера и посебним програмима.

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 142.

Трошкове управног поступка сноси подносилац захтева, и то за:

1) издавање решења о испуњености ветеринарско-санитарних услова**, односно општих и посебних услова за хигијену хране и хране за животиње*** за објекте из члана 72. овог закона;

2) издавање решења о дозволи за увоз односно провоз пошиљке;

3) упис у Регистар правних лица **и предузетника*** за обављање ветеринарске делатности;

**4) упис у Регистар одобрених објеката и доделе ветеринарског контролног броја;***

5) упис у Регистар извозних објеката;

6) упис у Регистар објеката и доделе ветеринарског контролног броја.

Средства из става 1. овог члана подносилац захтева уплаћује на одговарајући рачун за уплату јавних прихода буџета **Републике Србије***.

Висина трошкова утврђује се у складу са прописима о накнадама трошкова у управном поступку.

*Службени гласник РС, број 30/2010

## XVI. НАДЗОР

Члан 143.

Министарство врши надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона.

Министарство врши инспекцијски надзор преко ветеринарских инспектора и граничних ветеринарских инспектора.

Послове ветеринарског инспектора може да обавља дипломирани ветеринар са најмање три године радног искуства и положеним стручним испитом.

Послове граничног ветеринарског инспектора може да обавља дипломирани ветеринар са најмање пет година радног искуства и положеним стручним испитом.

Члан 144.

Привредно друштво односно предузеће, друго правно лице и предузетник који подлеже надзору из чл. 146, 147, 150. и 151. овог закона дужно је да инспектору омогући вршење инспекцијског надзора и да му без одлагања стави на увид и располагање потребну документацију и друге доказе и изјасни се о чињеницама које су од значаја за вршење надзора.

Члан 145.

У обављању послова инспекцијског надзора ветеринарски инспектор и гранични ветеринарски инспектор мора да има легитимацију којом се доказује својство ветеринарског инспектора односно ветеринарског граничног инспектора.

За време обављања послова ветеринарске инспекције на граници или у другим местима у којима се врши царињење, гранични ветеринарски инспектор поред легитимације из става 1. овог члана, мора да има и знак којим се доказује својство граничног ветеринарског инспектора.

Гранични ветеринарски инспектор обавља послове ветеринарског надзора у прописаном службеном оделу.

Министарство води евиденцију о легитимацији ветеринарског инспектора и легитимацији и знаку граничног ветеринарског инспектора.

Министар ближе прописује образац и садржину легитимације ветеринарског инспектора и граничног ветеринарског инспектора, изглед знака и службеног одела граничног ветеринарског инспектора, као и начин вођења евиденције о издатим легитимацијама ветеринарског инспектора и легитимацијама и знацима граничног ветеринарског инспектора.

Члан 146.

У вршењу послова инспекцијског надзора ветеринарски инспектор има право и дужност да проверава:

1) да ли власници и држаоци животиња спроводе прописане мере у складу са чланом 6. овог закона;

2) да ли су ветеринарске организације уписане у Регистар правних лица **и предузетника*** за обављање ветеринарске делатности;

3) испуњеност услова из члана 8. **ст. 4, 5. и 6. овог закона***;

4) да ли ветеринарска служба у привредном друштву односно другом правном лицу које се бави узгојом стоке и сточарском производњом испуњава услове из члана 17. овог закона;

*5) брисана је (види члан 90. Закона – 30/2010-120)*

*6) брисана је (види члан 90. Закона – 30/2010-120)*

7) да ли су субјекти који обављају ветеринарску делатност у хитним и другим неодложним потребама пружања ветеринарске помоћи и услуга обезбедили радно време сагласно члану 36. овог закона;

8) спровођење мера здравствене заштите животиња код правних лица, као и код држаоца и власника животиња;

9) спровођење посебних програма здравствене заштите животиња;

10) да ли има HACCP програм;

11) испуњеност ветеринарско-санитарних услова**, односно општих и посебних услова за хигијену хране и хране за животиње*** у објектима из члана 72. овог закона;

12) упис објеката из члана 72. овог закона у Регистар објеката**, Регистар одобрених објеката*** и Регистар извозних објеката;

13) регистрацију газдинстава и обележавање и евиденцију животиња у складу са одредбама овог закона, као и вођење евиденције о куповини и продаји животиња, пријављивање промене локације ради пријаве и одјаве из Централне базе;

14) рад овлашћене ветеринарске станице односно амбуланте и ветеринарске службе у поступку обележавања животиња и вођења евиденције о обележеним животињама;

15) производњу и промет животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и **споредних производа животињског порекла***;

16) издавање уверења о здравственом стању животиња **потврде о здравственом стању пошиљке животиње у промету***, као и вођење евиденције о издатим уверењима **и потврдама***;

17) техничке и хигијенске услове превозних средстава којима се обавља превоз животиња, производа животињског порекла и **споредних производа животињског порекла***, као и ветеринарско-санитарне услове објеката у којима се врши утовар, претовар и истовар животиња током превоза;

18) да ли карантин испуњава услове из члана 98. став 2. овог закона;

19) да ли се врши ветеринарско-санитарна контрола дивљачи после хватања или одстрела;

20) здравствено стање животиња, безбедност хране животињског порекла за људску употребу и здравствено хигијенску и квалитативну исправност производа животињског порекла и хране за животиње;

21) начин држања, ускладиштења и стручне употребе средстава за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију;

22) да ли се врши ветеринарско-санитарна контрола у објектима за сакупљање, прераду и уништавање лешева животиња и других отпадака;

23) да ли се врши нешкодљиво уклањање и превоз отпадака од места производње до објекта за сакупљање, прераду и уништавање;

24) чување прописане документације у складу са овим законом;

25) сировине и производно технолошки процес за производе намењене извозу, у складу са посебним захтевима земаља увозница;

26) обрачун накнаде за извршени ветеринарско-санитарни преглед пошиљке у производњи и промету;

27) извршавање мера по овом закону.

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 147.

У вршењу послова из члана 146. овог закона ветеринарски инспектор је овлашћен и дужан да:

1) нареди мере за отклањање, спречавање, сузбијање и искорењивање заразних, паразитских и узгојних болести животиња у сумњивом односно зараженом дворишту;

2) нареди привремену обуставу изградње или реконструкције објекта односно привремено забрани употребу објекта који је изграђен или реконструисан противно прописаним ветеринарско-санитарним условима**, односно општих и посебних услова за хигијену хране и хране за животиње*** и одреди мере и рок за усклађивање радова односно објекта са овим условима;

3) забрани производњу и промет животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла и **споредних производа*** животињског порекла којима се могу пренети заразне болести животиња односно угрозити здравље људи;

4) нареди одузимање, клање или убијање животиња у промету, уништење односно уништи производе животињског порекла, храну животињског порекла, храну за животиње и **споредне производе*** животињског порекла у производњи и промету односно нареди коришћење за друге намене;

5) нареди отклањање недостатака односно привремено забрани употребу просторија, опреме и објеката, а може изрећи и меру забране обављања делатности у објектима из члана 72. овог закона док се не отклоне утврђени недостаци;

**5а) привремено одузме предмете који су били употребљени, намењени или су настали извршењем прекршаја, привредног преступа или кривичног дела и изда потврду о одузетим предметима;***

6) нареди друге мере и предузме друге радње, у складу са овим законом.

Мере из става 1. овог члана налажу се решењем ветеринарског инспектора у управном поступку.

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 148.

Ветеринарска станица која испуњава услове из члана 17. овог закона може обављати поједине стручне послове ветеринарске инспекције, и то:

1) ветеринарско-санитарни преглед животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла и хране за животиње у унутрашњем промету;

2) ветеринарско-санитарни преглед животиња одређених за клање, меса и производа животињског порекла пре стављања у промет;

3) ветеринарско-санитарни преглед превозних средстава којима се обавља превоз животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и **споредних производа*** животињског порекла у унутрашњем промету;

4) издавања уверења о статусу газдинства слободног од одређене заразне болести.

Ветеринарска станица не може обављати стручне послове из става 1. овог члана у односу на сопствене животиње, производе животињског порекла, храну животињског порекла, храну за животиње, **споредне производе*** животињског порекла и сопствена превозна средства.

Испуњеност услова за обављање послова из става 1. овог члана утврђује министар.

Решење о испуњености услова за обављање послова из става 1. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије".

Лице које обавља стручне послове ветеринарске инспекције мора имати овлашћење које издаје Министарство.

*Службени гласник РС, број 30/2010

*НАПОМЕНА ИЗДАВАЧА: Члан 148. Закона престаје да важи даном почетка примене Закона о службеним контролама („Службени гласник РС", број 109/2025), односно 1. јуна 2026. године (види члан 94. Закона –* 109/2025-231).

Члан 149.

Кад ветеринарски инспектор посумња у ветеринарско-санитарну, здравствену или квалитативну исправност производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и воде за напајање животиња, као и ветеринарско-санитарну исправност репродуктивног материјала, а не може то сам да утврди или ако произвођач односно странка то изричито захтева узеће потребан број узорака на прописан начин и доставити овлашћеној лабораторији на испитивање (анализу).

Странка је дужна да ветеринарском инспектору стави бесплатно на располагање потребне количине узорака ради лабораторијског испитивања.

Странка незадовољна резултатом анализе може тражити суперанализу узорка узетог у исто време и на исти начин у року од три дана од дана обавештавања о резултатима анализе.

Трошкове анализе и суперанализе свих узорака сноси странка од које је узорак узет ако се у коначном поступку утврди да не одговара прописаним својствима. Ако узорак одговара прописаним својствима, трошкови лабораторијских анализа падају на терет средстава за здравствену заштиту животиња, изузев трошкова испитивања здравствене исправности **хране животињског порекла, хране за животиње*** и производа животињског порекла које сноси странка од које је узет узорак.

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 150.

У вршењу ветеринарског надзора гранични ветеринарски инспектор има право и дужност да:

1) врши ветеринарско-санитарну контролу пошиљака при увозу, провозу и извозу животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње, лекова и медицинских средстава за употребу у ветерини, **споредних производа*** животињског порекла и пратећих предмета;

2) врши испитивање пошиљки животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње, **споредних производа животињског порекла*** и пратећих предмета које се увозе ради утврђивања њиховог здравственог стања;

3) врши контролу међународних ветеринарских потврда о здравственом стању пошиљки које се увозе;

4) узима узорке пошиљки производа животињског порекла, хране животињског порекла и хране за животиње без накнаде ради испитивања њихове ветеринарско-санитарне исправности.

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 151.

У вршењу послова из члана 150. овог закона гранични ветеринарски инспектор је овлашћен и дужан да:

1) забрани увоз, извоз или провоз пошиљки животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и **споредних производа*** животињског порекла ако пошиљка не одговара прописаним условима, ако приликом прегледа утврди да је пошиљка заражена, сумњива или ако потиче из зараженог подручја или ако утврди да пошиљка није снабдевена међународном ветеринарском потврдом о здравственом стању пошиљке;

2) одобрава увоз * и провоз пошиљки животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње, лекова и медицинских средстава за употребу у ветерини, **споредних производа животињског порекла*** и пратећих предмета;

3) привремено забрани увоз, извоз и провоз пошиљака животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње, лекова и медицинских средстава за употребу у ветерини, **споредних производа*** животињског порекла и пратећих предмета ако треба да се отклоне недостаци на пошиљци или исправи која је прати;

4) нареди ускладиштење пошиљки животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и **споредних производа*** животињског порекла ако треба испитати здравствено стање пошиљке;

5) одузме или уништи производ животињског порекла од лица која прелазе државну границу ако је таква мера предвиђена посебним прописима;

**5а) привремено одузме предмете који су били употребљени, намењени или су настали извршењем прекршаја, привредног преступа или кривичног дела и изда потврду о одузетим предметима;***

6) нареди предузимање и других мера за заштиту животиња у складу са овим законом и обавезама по међународним уговорима о здравственој заштити животиња.

Мере из става 1. овог члана налажу се решењем граничног ветеринарског инспектора у управном поступку.

*Службени гласник РС, број 30/2010

**Члан 151а***

**Продаја производа, односно животиња из члана 147. тачка 5а) и члана 151. тачка 5а) овог закона врши се по окончању одговарајућег судског поступка на основу извршне судске одлуке.***

**Ако чување одузетих животиња изискује несразмерне трошкове, животиње ће се одмах продати.***

**Средства остварена продајом одузетих производа, односно животиња по одбитку трошкова, уплаћују се у буџет Републике Србије.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 152.

Министар прописује начин узимања узорака производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и **споредних производа животињског порекла*** ради испитивања њихове ветеринарско-санитарне исправности и начин одузимања и уништавања производа животињског порекла, хране животињског порекла и хране за животиње.

**Министар прописује начин смештаја, чувања и продаје одузетих производа, односно животиња.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 153.

Против решења ветеринарског инспектора односно граничног ветеринарског инспектора може се изјавити жалба министру у року од осам дана од дана достављања решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

По жалби против првостепеног решења ветеринарског инспектора односно граничног ветеринарског инспектора решава министар.

Решење министра је коначно.

## XVII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 154.

Ко свесно прикрива постојање сумње да су животиње оболеле од заразне болести или не пријави такву сумњу ветеринару или ветеринарском инспектору, па услед тога наступи ширење заразне болести и угинуће животиња, казниће се за кривично дело затвора до једне године (члан 61. став 2. тачка 1).

Члан 155.

Лице које се у смислу овог закона не сматра ветеринарским радником, а обавља ветеринарску делатност казниће се за кривично дело затвором до једне године (члан 32).

Члан 156.

Новчаном казном од 300.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ привредно друштво или друго правно лице ако:

1) обавља ветеринарску делатност, а није уписано у Регистар правних лица **и предузетника*** за обављање ветеринарске делатности (члан 8. став 1);

2) врши ветеринарску делатност, а не испуњава услове из члана 10. став 2, **члана 16. ст. 3. и 4, члана 17. ст 3. и 5, члана 18. ст. 2. и 3, члана 19. ст. 5. и 6.*** члана 20. став 2, **члана 20а став 2.*** члана 26. ст. 1. и 2. и члана 28. ст. 1. и 2. овог закона;

3) обавља послове за које није овлашћен у складу са овим законом (члан 16. став 2, члан 17. став 2, **члан 21. ст. 2. и 3.*** и члан 148);

4) не омогући спровођење Програма мера (члан 55. став 1);

5) не поступи или у одређеном року не поступи по наредби надлежног органа за спровођење мера из чл. 59, 60, 64. и 66. овог закона;

6) не предузме мере у случају сумње да су животиње оболеле од заразне болести па услед тога наступи ширење заразе (**члан 61. став 2. тач. 1) - 5)***);

7) изгради, реконструише односно користи објекат, а не испуњава ветеринарско-санитарне услове (члан 72. став 2);

8) обавља делатност из члана 72. став 2. овог закона, а није уписано у Регистар објеката**, односно Регистар одобрених објеката*** (члан 73);

9) користи извозни контролни број, а не испуњава прописане услове **из члана 78. став 2.*** овог закона;

10) извози животиње, производе животињског порекла, храну животињског порекла и храну за животиње из објеката који нису **одобрени*** за извоз (члан 79);

11) животиње набављене у земљи смешта у објекте за узгој и држање, а није извршен њихов ветеринарско-санитарни преглед (члан 98. став 1);

12) обавља дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију, а не испуњава услове из члана 116. став 1. овог закона;

13) увезене животиње, јаја за приплод и репродуктивни материјал животиња не држи у карантину када је карантин одређен у смислу члана 130. ст. 1. и 2. овог закона;

14) не поступи по решењу инспектора у складу са овим законом.

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу.

За радње из става 1. овог члана поред новчане казне може се изрећи и заштитна мера забране обављања одређених делатности за правно лице и одговорном лицу да врши одређене дужности у трајању од једне године до десет година.

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 157.

Новчаном казном од 200.000 до 1.500.000 динара казниће се за привредни преступ привредно друштво или друго правно лице ако:

1) не врши или на прописан начин не врши послове из члана 15. став 3, чл. 25. и 27, члана 29. став 1.**, члана 29а став 1.*** и члана 30. овог закона;

2) ветеринар и ветеринарски техничар са IV степеном стручне спреме самостално обавља послове здравствене заштите животиња без положеног стручног испита, а по истеку једне године од обављања приправничког стажа (члан 33. став 3);

3) не изда уверење о здравственом стању у складу са чланом 93. став 2. овог закона;

**3а) животиње у промету не прати одговарајући идентификациони документ, а животиње које напуштају епизоотиолошку јединицу потврда о здравственом стању пошиљке у промету (члан 93. став 3);***

*4) брисана је (види члан 99. Закона – 30/2010-120)*

5) врши утовар, претовар и истовар животиња током превоза у објектима који не испуњавају ветеринарско-санитарне услове за ту врсту објеката (члан 96. став 3);

**6) врши продају животиња на сабирним центрима, сточним пијацама и откупним местима који нису регистровани, односно одобрени (члан 97. став 1);***

**7) врши клање животиња, односно принудно клање животиња без извршене службене контроле (члан 102. ст. 1, 3. и 5);***

8) привремено не складишти дивљач односно лешеве дивљачи односно не обезбеди њихову **службену*** контролу (члан 104. ст. 1. и 2);

9) производи, ставља у промет или користи храну за животиње и храну животињског порекла односно стави со у промет за исхрану животиња супротно **члану 111. ст. 1, 2, 3, 4. и 5.*** овог закона;

10) не врши систематско праћење здравственог стања и репродуктивне способности животиња и произведеног репродуктивног материјала (члан 113. став 1);

11) не обавештава Министарство о свакој сумњи или појави заразне болести животиња за репродукцију (члан 114. став 2);

12) врши промет, увоз или извоз семена за вештачко осемењавање, јајних ћелија и оплођених јајних ћелија супротно одредби члана 115. овог закона;

13) ван одређених граничних прелаза или без ветеринарско-санитарног прегледа увезе * или провезе пошиљке животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и **споредне производе*** животињског порекла (члан 120. ст. 1. и 2);

14) врши увоз или провоз пошиљке животиња, производа животињског порекла и хране за животиње односно пошиљке хране животињског порекла супротно одредбама члана 122. овог закона;

15) врши увоз односно провоз пошиљке животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и пратећих предмета без **решења о утврђивању ветеринарско-санитарних услова за увоз или транзит*** (члан 124. став 1);

16) врши увоз односно провоз пошиљке животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и пратећих предмета супротно одредби члана 128. став 2. овог закона;

17) не поступи по решењу инспектора у складу са овим законом.

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 30.000 до 100.000 динара и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу.

За радње из става 1. овог члана поред новчане казне може се изрећи и заштитна мера забране обављања одређених делатности за правно лице и одговорном лицу да врши одређене дужности у трајању од шест месеци до десет година.

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 158.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице ако:

**1) не води регистар животиња на газдинству и евиденцију о куповини и продаји животиња, њиховом премештању и промету (члан 6. тачка 8);***

2) не чува прописану документацију, копију рецепата ветеринарских лекова и потврде о вакцинацији животиња у складу са чланом 6. тач. 10) и 11) овог закона;

3) псе не обележи трајно у складу са посебним прописом (члан 56. став 2);

4) не води евиденцију о пријему и употреби ветеринарских лекова и медицинских средстава, а извештај о употребљеним ветеринарским лековима не доставља Министарству (члан 57. став 2);

5) не омогући ветеринарској станици или ветеринарској амбуланти узимање потребног материјала за лабораторијско испитивање (члан 61. став 2. тачка 6);

6) обавља делатност клања животиња, производњу и промет хране животињског порекла и хране за животиње, сакупљање, прераду и уништавање **споредних производа животињског порекла***, а нема HACCP програм односно одговорно лице за спровођење програма (члан 82);

7) држи односно ставља у промет односно увози животињу која није обележена и **регистрована*** на прописан начин (члан 84. став 1);

8) у случају угинућа животиње не преда пасош овлашћеном обележивачу (члан 89. став 2);

9) не унесе у пасош податке о приспећу животиња на газдинство (члан 90);

10) не обавести овлашћеног обележивача о оштећењу или нестанку пасоша **или идентификационог документа*** у прописаном року (члан 91. став 1);

11) не води евиденцију о издатим уверењима о здравственом стању животиња**, односно потврдама о здравственом стању пошиљке у промету*** (**члан 93. став 5.***);

12) као нови власник животиње за купљену животињу одмах не изврши пренос уверења о здравственом стању животиње на своје име (**члан 93. став 9.***).

13) врши превоз животиња возилима која не испуњавају техничке и хигијенске услове и која нису евидентирана у Министарству (члан 96. став 1);

14) на захтев ветеринарског инспектора одбије да стави на увид уверење о здравственом стању животиње, као и потврду о здравственом стању животиње у промету **и одговарајући идентификациони документ који прати кретање и промет животиње*** (члан 96. став 2);

15) обавља организовану продају животиња изван регистрованог**, односно одобреног*** објекта (члан 97. став 2);

16) поступи супротно одредби члана 98. став 2. овог закона;

17) обавља послове из члана 100. став 1. овог закона, а нема дозволу Министарства;

18) не води податке и не чува их у складу са чланом 103. ст. 1. и 2. овог закона**, односно Централној бази не достави податке о идентификационим бројевима закланих животиња у складу са чланом 103. став 3. овог закона***;

19) продаје храну животињског порекла ван **регистрованог, односно одобреног објекта*** (члан 105. став 2);

20) храну животињског порекла у промету не обележи на прописан начин (члан 106. ст. 1. и 2);

21) врши промет кожа супротно одредби члана **109. ст. 1. и 2.*** овог закона;

22) не води евиденцију и не чува је у складу са **чланом 109. став 3.*** и чланом 110. став 1. овог закона;

23) при откупу, промету и преради коже не поступи по одредбама **члана 109. ст. 4. и 6.*** овог закона;

24) не достави овлашћеној лабораторији узорке кожа за преглед на бедреницу (**члан 109. став 5.***);

25) објекат за производњу и промет хране за животиње * не испуњава услове из члана 110. став 2. овог закона;

26) не води евиденцију о производњи, складиштењу и стављању у промет репродуктивног материјала и не чува је у складу са **чланом 112. став 3.*** овог закона;

27) врши промет репродуктивног материјала супротно одредби **чланом 112. став 4.*** овог закона;

28) не води евиденцију о резултатима систематског праћења у складу са чланом 113. став 2. овог закона;

**28а) сакупља, прерађује или уништава споредне производе животињског порекла, односно не води и не чува прописану евиденцију супротно одредбама члана 117. ст. 1. и 2. овог закона;***

**28б) поступи супротно одредбама члана 119. ст. 1, 3. и 4. овог закона, односно одредби члана 119б став 2. овог закона;***

29) врши увоз живих микроорганизама патогених за животиње (члан 126. став 1);

30) не обезбеди пренос **споредних производа*** животињског порекла из сопственог објекта до најближег објекта за прикупљање и прераду (**члан 135. ст. 3. и 4.***);

31) баца лешеве у реке или друге водене токове, оставља их на путевима, отвореном простору, у шупама или на другом месту, не пријави угинуће овлашћеном ветеринарском инспектору (члан 136. ст. 1. и 2);

32) злоупотребљава или мучи животиње односно не врши заштиту животиња од патње и бола (члан 138. ст. 1. и 2);

33) организује, финансира или је домаћин борбе између животиња исте или различите врсте (члан 138. став 6);

34) ветеринарском инспектору не стави бесплатно на располагање потребне количине узорака (члан 149. став 2);

35) не поступи по решењу инспектора у складу са овим законом.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу.

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 159.

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако:

*1) брисана је (види члан 101. Закона – 30/2010-120)*

*2) брисана је (види члан 101. Закона – 30/2010-120)*

**3) Произведено млеко и производе од млека у домаћинству који су намењени за јавну потрошњу, продаје на месту производње или на пијацама, а млеко и ти производи не потичу из објеката који су уписани у Регистар објеката (члан 108).***

**Новчаном казном из става 1. овог члана казниће се за прекршај предузетник и ако учини радњу из члана 156. став 1. тач. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10, 11), 12) и 13), члана 157. став 1. тач. 2), 3), 3а), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15) и 16) и члана 158. став 1. тач. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20), 21), 22), 23), 24), 25), 26), 27), 28), 28а), 29), 30), 31), 32), 33) и 34).***

*Службени гласник РС, број 30/2010

Члан 160.

**Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако произведено млеко и производе од млека у домаћинству који су намењени за јавну потрошњу, продаје на месту производње или на пијацама, а млеко и ти производи не потичу из објеката који су уписани у Регистар објеката (члан 108).***

**Новчаном казном из става 1. овог члана казниће се за прекршај физичко лице ако учини радње из члана 156. став 1. тач. 4) - 7) и тачка 11), члана 157. став 1. тач. 2), 3а), 5), 6), 7), 9) и тач. 12) - 16) и члана 158. став 1. тач. 1), 2), 3), 5), 7), 8), 9), 10), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 19) и тач. 29) - 35) овог закона.***

*Службени гласник РС, број 30/2010

XVIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 161.

Даном ступања на снагу овог закона јавне ветеринарске службе, и то: ветеринарске станице и центри за репродукцију животиња основани Законом о здравственој заштити животиња („Службени гласник РС”, бр. 37/91, 50/92, 33/93, 52/93, 53/95, 52/96 и 25/00), настављају да раде на начин и под условима под којима су уписани у судски регистар, а своју организацију, рад и пословање ускладиће са одредбама овог закона најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана Специјалистичко ветеринарски центар за репродукцију и вештачко осемењавање „Ниш” из Ниша, наставиће са радом као јавна служба на начин и под условима под којима је уписан у судски регистар.

Влада ће донети акт о оснивању субјекта из става 2. овог члана у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 162.

Даном ступања на снагу овог закона приватне ветеринарске станице, ветеринарске амбуланте и ветеринарске апотеке дужне су да своју организацију, рад и пословање ускладе са одредбама овог закона најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 163.

Даном ступања на снагу овог закона правно лице које се бави узгојом стоке и сточарском производњом, а има организовану ветеринарску службу за сопствене потребе дужно је да своју организацију, рад и пословање усклади са одредбама овог закона најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 164.

Ветеринарско специјалистички институт „Панчево" из Панчева, Ветеринарско специјалистички институт „Зрењанин" из Зрењанина, Ветеринарско специјалистички институт „Суботица" из Суботице, Ветеринарско специјалистички институт „Сомбор" из Сомбора, Ветеринарско специјалистички институт „Краљево" из Краљева, Ветеринарско специјалистички институт „Зајечар" из Зајечара, Ветеринарско специјалистички институт „Ниш" из Ниша, Ветеринарско специјалистички институт „Шабац" из Шапца, Ветеринарско специјалистички институт „Јагодина" из Јагодине, Ветеринарско специјалистички институт „Пожаревац" из Пожаревца, Научни институт за ветеринарство Србије из Београда и Научни институт за ветеринарство „Нови Сад" из Новог Сада основани Законом о здравственој заштити животиња („Службени гласник РС", бр. 37/91, 50/92, 33/93, 52/93, 53/95, 52/96 и 25/00), до доношења акта Владе о оснивању наставиће да раде као јавне службе.

Члан 165.

Приватизација јавне ветеринарске службе, и то: ветеринарских станица и центара за репродукцију животиња основаних Законом о здравственој заштити животиња („Службени гласник РС", бр. 37/91, 50/92, 33/93, 52/93, 53/95, 52/96 и 25/00), осим Специјалистичко ветеринарског центра за репродукцију и вештачко осемењавање „Ниш" из Ниша извршиће се на основу одлуке Владе у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 166.

Јавне ветеринарске службе основане Законом о здравственој заштити животиња („Службени гласник РС", бр. 37/91, 50/92, 33/93, 52/93, 53/95, 52/96 и 25/00) и приватне ветеринарске станице до усклађености рада и пословања у складу са овим законом обављаће послове предвиђене Програмом мера.

Члан 167.

Ветеринарска комора почеће са радом у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Послове припреме за почетак рада Коморе врши Министарство.

Члан 168.

До доношења прописа на основу овлашћења из овог закона примењиваће се прописи донети на основу Закона о здравственој заштити животиња („Службени гласник РС", бр. 37/91, 50/92, 33/93, 52/93, 53/95, 52/96 и 25/00) и Закона о здравственој заштити животиња од заразних болести које угрожавају целу земљу („Службени лист СФРЈ", бр. 43/86 и 53/91), ако нису у супротности са овим законом.

Члан 169.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

1) Закон о здравственој заштити животиња („Службени гласник РС", бр. 37/91, 50/92, 33/93, 52/93, 53/95, 52/96 и 25/00), осим одредаба чл. 49в, 49г, 49д и члана 49ђ став 1. тачка 2) тог закона, и

2) Закон о здравственој заштити животиња од заразних болести које угрожавају целу земљу („Службени лист СФРЈ", бр. 43/86 и 53/91).

Члан 170.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије", осим одредаба члана 82. овог закона које се примењују почев од 1. јануара 2009. године.

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ ЖИВОТИЊА ОДРЕЂЕНЕ ЗООСАНИТАРНИМ КОДЕКСОМ МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЗДРАВЉА ЖИВОТИЊА (OIE)

**Болести заједничке за више врста животиња**

(Multiplespecies diseases)

1) Бедреница (Антракс) – Antrax

2) Аујесзкијева болест – Aujeszkyžs disease

3) Ехинококоза (хидатидоза) – Echinococcosis/hydatidosis

4) Воденасто срце – Heartwater

5) Лептоспироза – Leptospirosis

6) Q-groznica – Q Fever

7) Беснило – Rabies

8) Паратуберкулоза – Paratuberculosis

9) Мијаза – Cochlomya hominivorax – New World screvvorm

10) Мијаза – Chrysomya bezziana – Old World screvvorm

11) Трихинелоза – Trichinellosis

12) Слинавка и шап – Fott and mouth disease

13) Везикуларни стоматитис – Vesicular stomatitis

14) Грозница долине Рифта – Rift Valley fever

15) Болест плавог језика – Bluetongue

**Болести говеда**

(Catle diseases)

1) Анаплазмоза – Bovine anaplasmosis

2) Бабезиоза говеда – Bovine babesiosis

3) Бруцелоза говеда (Brucella abortus) – Bovine brucellosis

4) Говеђа генитална кампилобактериоза – Bovine genital campilobacter

5) Говеђа туберкулоза (Mycobacterium bovis) – Bovine tuberculosis

6) Цистицеркоза – Bovine cysticercosis

7) Дерматофилоза – Bovine dermatophilosis

8) Ензоотска леукоза говеда – Enzootic bovine leukosis

9) Хеморагична септикемија – Hamemorrhagic septicaemia

10) ИБР/ИПВ (инфективни ринотрахеитис/инфективни пустулозни вулвовагинитис говеда) – Infectious bovine rinotracheitis

11) Тајлериоза – Theileriosis

12) Трихимонијаза – Trichomonosis

13) Трипаносомијаза – Trypanosomosis

14) Малигна катарална грозница – Malignant catarrhal fever

15) Спонгиоформна енцефалопатија говеда – Bovine spongioformne encephalophy

16) Куга говеда – Rinderpest

17) Заразна плеуропнеумонија говеда – Contagiois bovine pleuropneumonia

**Заразне болести оваца и коза**

(Sheep and goat diseases)

1) Инфекција бруцеллом овис – Ovine epididymitis (Brucella ovis)

2) Бруцелоза оваца и коза – Мелитококоза – Caprine and ovine brucellosis (excluding B.ovis)

3) Артритис и енцефалитис коза – Caprine arthritis/encephalitis

4) Заразна агалакција коза и оваца – Contagious agalactia

5) Заразна плеуропнеумонија коза – Contagious caprine pleuropneumonia

6) Ензоотски побачај оваца – Enzootic abortion of ewes (ovine chlamydiosis)

7) Плућна аденоматоза оваца – Ovine pulmonary adenomatosis

8) Најроби болест оваца – Nairobi sheep disease

**Заразне болести копитара**

(Equine diseases)

1) Контагиозни метритис кобила – Contagious equine metritis

2) Полна зараза коња – Дурина – Dourine

3) Епизоотски лимфангитис (Афричка сакагија) – Epizootic lymphangitis

4) Амерички коњски енцефаломијелитис – Equine encephalomyelitis (Eastren and Western)

5) Инфективна анемија копитара – Equine infectious anaemia

6) Инфлуенца коња (вирус тип А) – Equine influenza

7) Пироплазмоза коња – Equine piroplasmosis

8) Вирусни ринопнеумонитис коња – Equine rhinopneumonitis

9) Сакагија – Maleus – Glanders

10) Богиње коња – Horse pox

11) Заразни артеритис коња – Equine viral arteritis

12) Јапански енцефалитис – Japanese encephalitis

13) Шуга коња – Horse mange

14) Трипаносомијаза – Сура – Surra (Trypanosoma evansi)

15) Венецуелски енцефалитис коња – Venezuelan equine encephalomyelitis

16) Куга коња – African horse sickness

**Заразне болести свиња**

(Swine diseases)

1) Атрофични ринитис свиња – Atrophlic rhinitis of swine

2) Цистицеркоза свиња – Porcine cysticercosis

3) Бруцелоза свиња – Porcine brucellosis

4) Трансмисивни гастроентеритис свиња – Transmissible gastroenteritis

5) Заразна узетост свиња – Enterovirus encephalomyelitis

6) Репродуктивни и респираторни синдром свиња – Porcine reproductive and respiratory syndrome

7) Везикуларна ентеровирусна болест свиња – Swine vesicular disease

8) Афричка куга свиња – African swine fever

9) Класична куга свиња – Classical swine fever

**Заразне болести живине**

(Avian diseases)

1) Заразни бронхитис живине – Avian infectious bronchitis

2) Заразни ларинготрахеитис живине – Avian infectious laryngotrachetis

3) Туберкулоза живине – Avian tuberculosis

4) Вирусни хепатитис патака – Duck virus hepatitis

5) Вирусни ентеритис патака (пачја куга) – Duck virus enteritis

6) Колера – пастерелоза живине – Fowl cholera

7) Богиње живине – Fowi pox, Variola avium

8) Тифус живине – Fowi typhoid

9) Инфективни бурзитис живине – Гумборо болест – Infectious bursal disease

10) Марекова болест – Marek's disease

11) Микоплазмоза живине – Avian mycoplasmosis

12) Хламидиоза птица – Avian chlamydiosis

12) Салмонелоза – Пулороза живине – Pullorum disease

13) Инфлуенца живине – Класична куга живине – Highly pahtogenic avian

14) Атипична куга живине – Newcastle bolest – Newcastle disease

15) Салмонелоза – инфекција S.enteritidis i S.typhymurium

**Заразне болести кунића и зечева**

(Lagomorph diseases)

1) Миксоматоза – Myhomatosis

2) Туларемија – Tularemia

3) Вирусна хеморагијска болест кунића – Rabbit Haemorrhagic disease

**Заразне болести пчела**

(Bee diseases)

1) Акароза пчела – Acariosis of bees

2) Америчка Куга пчелињег легла – American faulbrood

3) Европска трулеж пчелињег легла – European foulbrood

4) Ноземоза – Nosemosis of bees

5) Варооза – Varroosis

6) Тропилелоза – Грињa – Tropilaelaps clareae

**Болести риба**

(Fish diseases)

1) Епизоотска хематопоетска некроза – Epizootic haematopoietic necrosis

2) Заразна хематопоетска некроза – Infectious haematopoietic necrosis

3) Болест узрокована вирусом масоу – Oncorhynchus masou virus disease

4) Пролећна виремија шарана – Sprin viraemia of carp

5) Вирусна хеморагијска септикемија пастрмки – Viral haemorrhagic septicaemia

**Болести шкољки**

(Molluse diseases)

1) Бонамиоза – Bonamiosis (Bonamia exitiosus, B. ostreae, Mikrocytos roughleyi) MSX disease (Haplosporidium nelsoni)

2) Мартеилиоза – Marteiliosis (Marteilia refringens, M. sydneyi)

3) Микроцитоза – Mikrocytosis (Mikrocytos mackini)

4) Перкинсоза – Perkinsosis (Perkinsus marinus, P. olsen/atlanticus)

**Болести ракова**

(Crustaceans diseases)

1) Таура синдром – Taura syndrome

2) Болест – вајт спот – White spot disease

3) Болест жуте главе – Yellowhead disease

**Друге болести животиња**

(Other significant diseases)

1) Остале клостридијалне инфекције – Other clostridial infections
2) Остале пастерелозе – Other pasteurelloses
3) Актиномикоза – Actinomycosis
4) Цревна инфекција салмонелама – Intestinal Salmonella Infections
5) Кокцидиоза – Coccidiosis
6) Дистоматоза – Distomatosis (liver fluke)
7) Филариоза – Filariosis
8) Говеђа вирусна дијареја – Mucosal desease/Bovine virus diarrhoea
9) Дизентерија свиња – Dysentery swine
10) Њарбле инвестација – Warble investation
11) Контагиозни пустуларни дерматитис – Contagious pustular dermatitits
12) Лајшманијоза – Leishmaniosis
13) Токсоплазмоза – Toxoplasmosis
14) Мелиоидоза – Melioidosis
15) Шуштавац – Blackleg
16) Ботулизам – Botulism
17) Листериоза – Listeriosis
18) Заразна шепавост оваца – Infections footrot
19) Заразна офталмија оваца и коза – Contagious ophthalmia
20) Ентеротоксемија – Enterotoxaemia
21) Казеозни лимфаденитис коза и оваца – Caseous lymphadenitis
22) Шуга оваца – Sheep mange
23) Полни осип коња – Equine coital exanthema
24) Улцеративни лимфангитис коња и говеда – Ulcerative lymphngitis
25) Ждребећак – Strangles
26) Салмонелоза коња – Salmonellosis (S.abortus equui)
27) Црвени ветар свиња – Врбанац – Swine erysipelas
28) Инфективна корица живине – Infectious coryza
29) Енцефаломиелитис живине – Avian encephalomyelitis
30) Спирохетоза птица – Avian spirochaetosis
31) Салмонелоза птица – Avian salmonellosis (excluding fowl typhoid and pullorum desease)
32) Леукоза живине – Avian leucosis complex
33) Бруцелоза – Brucellosis
34) Салмонелоза – Salmonellosis
35) Ебола – Ebola Non – human
36) Богиње мајмуна – Monkey pox
37) Ензоотски маститис говеда – Bovine enzootic mastitis

38) Хиподермоза говеда – Bovine hypodermosis

39) Трихофитоза говеда – Bovine trichophytosis

**Остале значајне болести риба**

(Other significant diseases of fish)

1) Вирусна енцефалопатија и ретинопатија – Viral encephalopathy and retinopathy

2) Вирусна болест лососа – Viral salmon disease

3) Заразна анемија лососа – Invectious salmon anaemia

4) Заразна некроза гуштераче – Infectious pancreatic necrosis

5) Гиродактилоза – Gyrodactylosis

6) Едвардсиелоза – Edwardsiella ictaluri

7) Иридовироза кечиге – Red sea bream iridoviral disease

**Остале значајне болести шкољки**

(Other significant diseases of molluscs)

1) SSO disease (Hyplosporidium costale)

2) Withering syndrome of abalones (Candidatus Henohaliotis californiensis)

**Остале значајне болести ракова**

(Other significant diseases of crustaceans)

1) Tetrahedral baculovirosis (Baculovirus penaei)

2) Spherical baculovirosis (Penaeus monodon – type baculovirus)

3) Infecious hypodermal and haematopoetic necrosis

4) Crayfish plague (Aphanomyces astaci)

5) Spawner – isolated mortality virus disease